

Poštnina plačana v gotovini.

7 Julij 1936
Letnik 7.

Žena in dom

Priloženi sta mehkovézani knjigi: Pisani kamni, I. del, in Beg iz pekla. V platno vezani knjigi bosta kasneje priloženi.

SLAVIJA

zavaruje

*škoda za požar
vlom
telesne in avtomobilske poškodbe
odgovornost pred zakonom
točo, steklo, prevažanje itd.*

*kapital ob doživetju ali smrti,
doto, rente itd.*

*Generalno ravnanje za vso kraljevino Ju-
goslavijo*

V LJUBLJANI

Gosposka ulica št. 12

Telefon števil. 21-76 in 22-76

*Naslov: »Slavija«, jugoslovanska zavarovalna
banka, d. d., v Ljubljani.*

Mali kavalir.

»Sem lepa ali grda?« vpraša teta malega nečaka.
»Tega ti ne morem povedati.«
»Pa zakaj ne?«
»Zato ker si precej užaljena!«

Kdor dobro kupi,
kupi poceni!

Najboljše damske,
moške in otroške
nogavice

Vam nudi

**Baebler,
Radovljica**

Pazite na značko:
podkva s črko B.

Vsem, ki se
hočejo dobro
odpočiti, na
znanje, da je
na žimnicah iz
Masterlove
žime najslajše
spanje.

Predilnica za žimo

Vilko Masterl **Stražišče
pri Kranju**

Zahtevajte brezplačne vzorce in ponudbe.

Vprašanja in odgovori

Ljube naročnice!

Deset mesecev v letu sem zaposlena v uredništvu od jutra do noči. Saj same veste, koliko je dela pri tako razširjenem listu. Popoldne je v uredništvu tonko obiskov, da komaj pridem do svojega dela. Popoldne sestavljam odgovore na številna vprašanja in urejam postjo. Vsaka noč imeti takoj odgovor. Zvečer, ko so drugi prosti, pa moram prebirati rokopise in sestavljati članke za list. Poleg tega moram gledati na to, da ustrezem številnim željam naših naročnic. Saj veste, vsaka noč svoje, kar je eni všeč, tega druga ne mara, in narobe. Moja dolžnost pa je, da gledam na to, da prinaša »Zena in dom« vsaki nekaj praktičnih stvari, poleg tega pa da prinaša take članke, ki so vzgojni, čeprav tej ali oni niso po volji.

V teh desetih mesecih mi pa seveda prav malo časa preostaja za družino in gospodinjstvo. Z gospodinjstvom sem se pa že od nekdaj rada ukvarjala. Ne zdi se mi nič lepšega, kakor gospodinjiti v svojem ljubem domu. Saj je tonko raznovrstnega dela, ki ga z veseljem opravljam. Saj veste, da si vsaka gospodinja domislija, da sama vse najbolje izvrši. Poleg tega je zame gospodinjstvo delo gotovo nekaj lepega, ker pridem zaradi svojega poklica le redkokdaj do gospodinjstva. Imam pa tudi dva velika otroke, ki sta mi že čez glavo zrastle. Domisljate si, da je vse bolj znata kakor pa njuna mamica.

Ne gre drugače, kakor da ta dva meseca, ko imata počitnice, njima posvetim, da jima dokažem, da njuna mamica le še nekaj več zna, kakor pa samo hruške peči in urejati ženski list.

Zato bom hodila v uredništvo samo vsak petek. Medtem pa bom prebirala rokopise in jih pripravljala za jesenske in zimske izdaje.

Prosim torej, da vse tiste, ki ste bile vajene, da ste takoj še isti dan dobile odgovor, sedaj ta dva meseca potrpite nekaj dni. Meni pišite samo zaupne stvari. Vse drugo bodo rešile naše gospodične. Kar ne bodo vedele, bom pa rešila vsak petek.

Seveda Vas pri tem prosim, da ne pozabite na »Zeno in dom«. Vsaka naj pogleda, ali ima naročnino v redu plačano. Iskreno Vam bom hvaležna, če boste plačale za vse leto. Saj ni veliko. Pri nas pa vsak majhen znesek, ki ga pošljete, nekaj zaleže. Sedaj je tudi že čas, da mislite na plačilo naročnine za gospodinjstvo knjige. Letos bodo knjige zanimive, da Vam bodo gotovo všeč. Vseh pet gospodinjstvenih knjig pa stane samo 37 din. Če vse skupaj nakažete, napravite meni mnogo veselja, upravi pa prihranite mnogo dela. Položnico Vam je 1. julija poslala naša uprava. Če ste jo pa izgubili, dobite drugo pri poštnem uradu za 25 par. Na to položnico zapišite: Uprava »Zena in dom«, Ljubljana, števil. 14.590.

Sedaj Vam pa želim, da bi tudi Vi imeli nekaj dni počitnic in da bi v teh dneh pozabili na težke skrbi in brige.

RIJA PODKRAJSKOVA.

Knaus-Oginova metoda. Knjižico Milice Stupanove »Knaus-Oginova metoda«, ki ste mi jo te dni poslali, sem z zanimanjem prebrala. Imam šest otrok, ki jih imam srčno rada, ter bi zanje vse žrtvovala. Delam noč in dan, da se skromno preživim. Moj mož je namreč že eno leto in pol brez službe in smo navezani samo na moje skromne dohodke. Razumeli boste, v kakšen položaj bom prišla, če bom zopet zanosila. Še sedaj komaj, komaj živimo, če bo pa še eden več, pa ne vem, kako bo. Če bom v drugem stanu, bom izgubila delo. Ne vem, kako bom spravila ves ta drobiž do kruha, ko je že sedaj tako težko dobiti delo. Zato Vas prosim, povejte mi odkritosrčno, ali je Vaša knjižica popolnoma zanesljiva... L. R. Sv. T.

Odgovor. Zadnji dve leti dobivamo podobna vprašanja, se da brez umetnih sredstev preprečiti zanositev, in smo o tej zadevi vsaki radi odgovorili. Tudi v listu smo že o tem razpravljali. Zadnji čas pa so se o Knaus-Oginovi metodi vršila razna predavanja, tiskale v nekaterih revijah strokovne in nestrokovne razprave, izdala se je o tem vprašanju brošurica, v dnevnikih se inserira Ogin-Knausov koledar. Seveda se zaradi tega tudi vprašanja množe. Odgovori na taka delikatna vprašanja sicer ne spadajo tu sem. Vendar pa je treba vsem tistim, ki se za to vprašanje zanimajo, podati nekaj pojasnil. Zato smo naprosili našega priznanega strokovnjaka in avtorja naših zdravniških knjig dr. Karla Petriča, da nam bo napisal posebno razpravo o tej metodi, ki jo bomo izdali v brošuri.

Ali je Vaša koža MRTVA ali živa?

Koža, ki pojemava zaradi pomanjkanja prave hrane, lahko spet bujno oživi in se razcvete v polni mladosti. Suha, ovenela koža, na videz mrtva, brazde in gube — vse to so posledice pomanjkanja gotovih vitalnih hranilnih elementov. Ti elementi se sedaj pridobivajo iz skrbno izbranih mladih živali. Vneseni v človeško kožo, jo napravijo spet svežo in mlado. To so presenetljivi rezultati zdravstvenih raziskav, ki jih je na dunajskem vseučilišču izvršil prof. dr. Stejskal. Izključno pravico do odkritja tega profesorja si je pridobila podjetniška skupina Tokalon z ogromnimi stroški. Njegov ekstrakt živih kožnih celic, imenovan »biocel«, je vsebovan samo v kremi Tokalon rožnate barve. Pri poizkusih v bolnišnicah z ženami od 60 do 70 let so gube izginile v šestih tednih (glej celotno poročilo v Dunajskem zdravniškem vestniku).

Uporabljajte kremo Tokalon, hranilo za kožo, rožnate barve vsak večer. Ona hrani in pomlajuje kožo, ko Vi spite. Gube naglo izginejo in v nekaj tednih boste videti za leta mlajša. Čez dan uporabljajte kremo Tokalon bele barve (brez masti). Ona razkroja in odstranjuje zajedalce, zožuje razširjene znojnice ter napravi tudi najtemnejšo in najodpornejšo kožo mehko, gladko in belo. Uspešni rezultati so zajamčeni, ali pa se denar vrne.

Zato se na tem mestu ne bomo spuščali v podrobnosti o izsledkih, ki sta jih ugotovila nemški zdravnik Knaus in japonski zdravnik Ogin. Žene, ki se hočejo ravnati po metodi teh dveh zdravnikov, morajo predvsem točno voditi zapiske o svojih

Naročnina za list s krojno prilogo in 5 gospodinjstvenih knjig: za vse leto Din 185.—, za pol leta Din 54.—, za četrt leta Din 27.—; za Ameriko in inozemstvo dolarjev 5.—; za Italijo Lir 37.—.
Posamezna številka Din 5.—, krojna priloga Din 2.—, gospodinjstvena knjiga Din 30.—.
Deset broširanih leposlovnih knjig Din 100.—, Vezava Din 60.—.
Deset broširanih rodbinskih knjig Din 67.—, Vezava Din 60.—.

Izbaja vsakega 1. v mesecu.

Urejuje Rija Podkrajškova v Ljubljani. Odgovorna urednica Tončka Lipoglavškova v Mariboru.

Uredništvo in uprava v Ljubljani, Dalmatinova ul. 10/I. Tel. 24-87.

Rokopisi se ne vračajo.
Predstavniki Josip Ošlaj.

Matl že ni več vedela, kaj bi storila . . .

. . . da ga okrepi.

— Kaj, ti se ne igraš več s svojimi tovariši?

— Ne, mama . . . Čez četrť ure se že več ne morem . . .

— Kadar vidim malega Petrička med njegovimi vrstniki, me kar srce zaboli! On je tako slab, tako bleđ . . .

— Mama, ali se grem lahko igrat s svojimi tovariši?

— Tebi pa ni nikoli zadosti. Kar poznam te ne več, odkar uživaš Ovomaltine.

— Ne odlašajte več niti en dan, dajajte mu Ovomaltine.

OVOMALTINE

je znanstvena kombinacija najzlahtnejših redilnih sestavin, ki se nahajajo v mleku, svežih jajcih in sladju z dodatkom kakaa zaradi boljše arome. Zato bi morala biti Ovomaltine na mizi za zajtrk in kosilo v vsaki rodbini, kjer so otroci. Ovomaltine ima prijeten okus in se lahko prebavlja.

Zavoček: mali Din 12.—, srednji Din 27.—, veliki Din 48.—.

menstruacijah. Praksa je prav v zadnjem času pokazala, da so rezultati zelo problematični in da je bilo dosti žena, ki so se te metode držale, bridko razočaranih. Zlasti nezanesljiva je metoda pri ženah z neredno menstruacijo. Prav zaradi tega je v zadnji dobi izven mej naše države skoraj čisto potihnil vik in krik o njeni rešilnosti. Zato svetujemo našim naročnicam, naj se ne zanašajo preveč na Knausovo in Oginovo metodo, če nočejo biti kdaj razočarane in nesrečne. Za precejšnje število žensk je ta metoda pri natančnem poznavanju zanesljiva, za nekatere je pa lahko katastrofalna. Kdo Vam jamči, da boste lahko to metodo pri sebi z zanesljivostjo uporabljali?

Zato Vas ponovno opozarjamo na razpravo zdravnika dr. Karla Petriča, ki jo bomo v kratkem izdali.

H koncu naj omenimo, da knjižico gospe Milice Stupanove »Knaus-Oginova metoda« ni izdala založba »Žena in dom«, ampak založba podobnega imena »Žena in svet«, ki seveda ni z nami v nobeni zvezi.

Odgovor tisti, ki kupuje na knjižice. Vse je prav in lepo, kar ste napisali. Toda navzlic temu ima gospa Vera prav. Vi sami pravite, da takrat, ko prinese Vaš gospod soprog plačo, začnete računati, kako boste denar razdelili. To morda delate že nekaj let. Mesec za mesecem vedno za en mesec nazaj. Ali bi bilo tako težko, če bi si uredili račune tako, da bi razdeljevali plačo za mesec dni naprej? Ne zamerite mi, da se vmešavam v Vaše zadeve, ki jih ne poznam. Povedala Vam pa bom, zakaj se bojim obročnega odplačevanja.

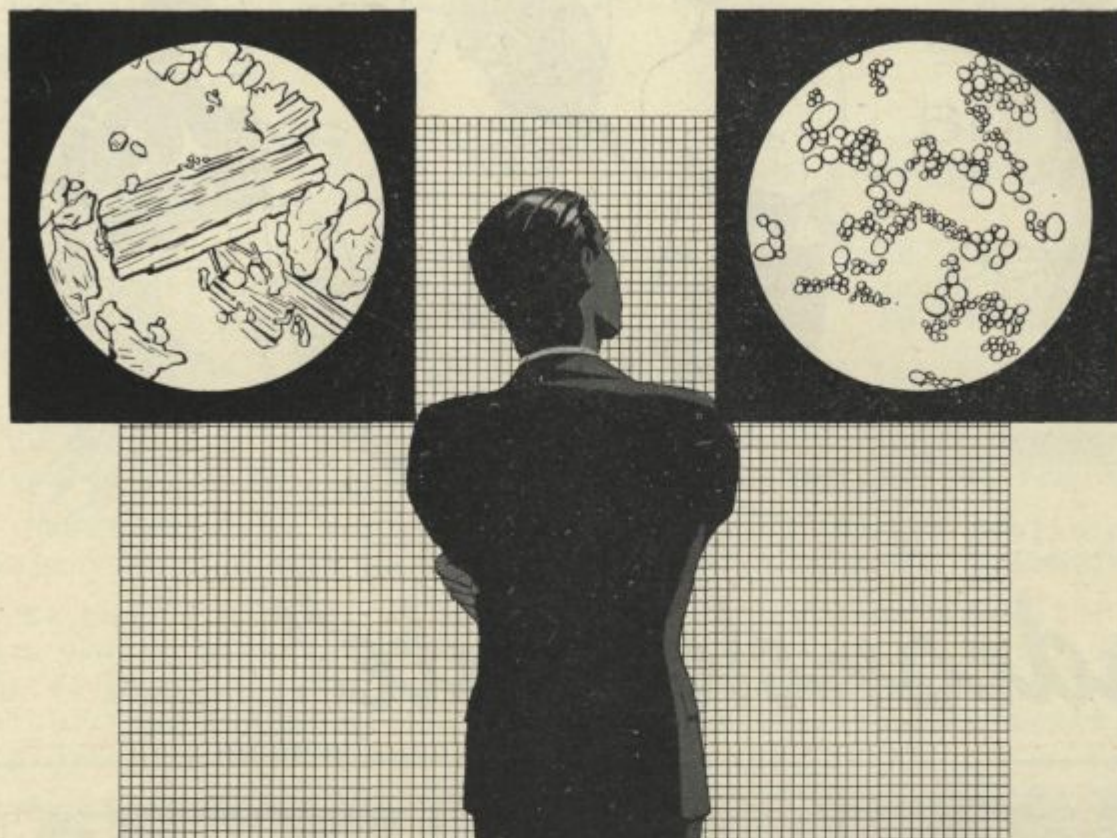
Moj oče je bil nižji državni nameščenec. Pred vojno je dobil mesečno 160 kron. Nas je bilo osem otrok. Nikdar ni bilo izgleda, da bi kdaj kaj več zaslužil. Edino na pragmatično napredovanje je čakal leto za letom. S temi 160 kronami smo morali živeti, kakor smo vedeli in znali. Takrat moje mame ni nihče učil, kako naj se z denarjem gospodari. Ves čas svojega dolgoletnega zakona je plačo porabila za dolgove za nazaj. Prav tako kakor Vi je vsakega meseca računala: toliko dobi ta sosed, toliko drugi sosed, toliko manufakturst, toliko krojač, toliko hišni gospodar itd. Ostalo ji je seveda pet ali 10 kron. S tem pa naj krije tekoče izdatke. Seveda je bila že prvi teden brez denarja. Ni preostalo drugega, da je delala nove dolgove. Pošljala me je k sosedom, da sem prosjačila za 5 kron posojila. Bilo mi je 6 let, ko sem začela s tem križevim potom. Kamorkoli sem prišla, povsod sem morala poslušati bridke besede, češ, saj tvoj oče več zasluži kakor pa mi. In res je bilo tako. Hodila sem k tistim, ki so imeli manjše dohodke. Razlika je bila

le v tem, da so si ti znali bolje razdeliti svoje dohodke. Maršikdo me je zapodil. Vendar pa sem naprosila 15 do 20 kron. Naslednjega prvega sem ta posojila znosila nazaj in šestega ali sedmega zopet začela svoj križevi pot. Veliko let sem bila tak finančni posrednik. Vi ne veste, kako mi je bilo hudo pri srcu in kako težko je takšno delo.

Tako so živeli moji starši več ko petnajst let, da so računali vedno za nazaj, in nikdar za naprej. Nikdar niso bili brez dolga. Kesneje, ko sem znala računati, sem ugotovila, da bi moji starši lahko vedno denar imeli za življenje za naprej, ko bi se samo za kratek čas omejili na najnujnejše. Pomislite vendar, da so imeli skoraj vedno enake dohodke. Le en sam mesec bi preokrenili tako, da bi pričeli z denarjem drugače računati, pa bi odpadlo obročno odplačevanje. Prvi denar, ki sem ga zaslužila, sem porabila za to, da sem poplačala vse tiste male in neznatne dolgove svojih staršev. Zahtevala sem od njih, da ne delajo za naprej nobenih dolgov, da ne jemljejo življenjskih potrebščin na obroke itd. Nekaj mesecev je to držalo, potem pa je bilo zopet vse po starem. Stara navada — železna srajca. Moj oče ni nikdar imel kakšnega večjega nepričakovanega dohodka, s katerim bi mogel računati, da bo poplačal dolgove. Doma pa hvala bogu tudi niso več zapravili, kakor so zaslužili. Iz tega sledi, da bi se jim ne bilo treba izpostavljati dolgovom in zlim posledicam, dražjemu plačevanju potrebščin, plačevanju obresti itd. Potrebno je bilo samo nekaj volje. Za nekaj mesecev bi se omejili, pa bi lahko s svojimi dohodki vse račune sproti plačevali. Zato bi jih ljudje spoštovali in, kar je glavno, vse bi dobili ceneje. Kajti kdor takoj plača, plača manj kakor tisti, ki kupuje na obroke. Da sem morala hoditi mesec za mesecem po posojila, je bila to zame najboljša šola. Rajši sem stradala, kakor da bi napravila dolg. Nikdar nisem kupovala na knjižice in, če bog da, tudi ne bom. Lahko Vam pa povem, da nisem ena tistih, katerih moške imajo velike dohodke. Sem žena delovodje, ki je bil že velikokrat brez službe, in moram tudi sama delati, da preživim številno družino, in ste lahko prepričani, da nam je že velikokrat trda predla. Navzlic vsemu, pa se nam razmeroma še dobro godi. Vidimo okoli sebe druge, ki imajo še enkrat večje dohodke kakor mi, pa stokajo in stokajo in žive v samih dolgovih, to pa samo zato, ker si ne znajo izdatkov urediti v razmerju z dohodki. Kako lepo je Tilen Epih v šesti številki napisal v »Hrčkih«, in zdi se mi, da sem jaz in moja družina taki »hrčki«. Nisem Vas hotela žaliti. Zato ne bodite hudí, če sem kaj napisala, kar Vam ni všeč.

Tovarišica knjižic.

Razsodite sami!

Na levi okorna, ostroroba zmes navadne zobne kreme, na desni fina, skrbno zmleta zmes Sargovega Kalodonta.

Ako pomislite, koliko morajo zdržati zobje s čiščenjem ne samo v enem letu, temveč v vsem življenju, tedaj ne boste več odlašali da uporabljate vedno Sargov Kalodont. Kajti pri Sargovem Kalodontu veste: izredno fina sestavina polira zobno sklenino zares prizanesljivo. Neštetokrat preizkušeni sulforicinoleat, ki ga v naši državi vsebuje edino Sargov Kalodont, odpravi in prepreči nevarni zobni kamen, ki je vzrok tolikih velikih zobnih bolečin.

★ **Pozor!** Poskusite enkrat novo ustno vodo Kalodont. Koncentrirana sestavina, zelo varčna v uporabi, razkužuje in ugodno osvežuje.

SARGOV

KALODONT

D O M A Č I I Z D E L E K

**PROTI
ZOBNEMU
KAMNU**

Letos

nosijo na

plaži vse

dame

„Jadranske rute“

POLEPŠA VAS
krema LA TOJA za kožo!
CREMA UNIVERSAL

velika doza Din 12.—
manjša doza Din 6.—
za stalno uporabo. Sredstvo za nego kože naše
sportne generacije.

CREMA SIN GRASA (suha) tuba . . . Din 34.—
CREMA NORMAL (mastna) tuba . . . Din 36.—
COLD CREAM (hranilna) lonček . . . Din 50.—

hrani, zdravi in tonizira kožo, ker vsebuje gilen
La Toja. — Učinkoviti specialni preparati, ki
naj jih izberejo cenj. dame odvisno od narave
svoje kože.

MILO LA TOJA komad Din 12.—
se močno peni, osvežujoče, apartno parfumi-
rano, idealno milo za mastno ali nečisto kožo.

Preparate LA TOJA

dobite v vsaki boljši parfumeriji, drogeriji in
lekarni.

Pazite na
zaščitni znak!

DOMAČI IZDELEK

Dame, ki želijo imeti moderno frizuro
tudi v vlagi in vetru — brez prhljaja,
uporabljajo Fixit-kremo z zlato etiketo.
Gospodje, ki želijo imeti lepo frizuro
in pazijo na svojo zunanost, uporab-
ljajo Fixit-kremo s srebrno etiketo. —
Fixit se dobi v vsaki drogeriji, parfumeriji in lekarni.

Pri svojem brivcu zahtevajte

FIXIT-KREMO!

Steklenice s 50 g 100 150 g
po 12 din 18 din 24 din

Preprodajalci visok popust! Zahte-
vajte cenik!

Fixit Co. Ltd. London-Paris

Samoprodaja za Dravsko banovino:
Fixit Celje, poštni predal 21.

ZA MAMICO

lep praktičen voziček in za očka odlično kolo

Oboje dobite pri nas za najhen denar in proti ugodnim plačilnim pogojem.

S. REBOLJ & DRUG

šivalni stroji — kolesa — otroški vozički. Naročnice popust.

LJUBLJANA, Gosposvelska c. 13, Kolizej.

žena in dom

REVIJA ZA SLOVENSKO ŽENO • ŠTEV. 7 • JULIJ 1936 • LETO VII.

Drage naročnice in bralke!

Mnoge izmed vas bodo za počitnice kam odpotovale. Saj nam ne boste zamerile, če vam damo nekaj dobrih svetov, da boste z večjim veseljem uživale počitnice.

1. Nikoli ne čakaj na pismonošo. Kdor je kdaj izkusil muke negotovosti, če spet ni pisma od „njega“ ali pa od otrok, ta ve, da o oddihu ne more biti govora. Živci se ne morejo spočiti in se jih po napetem čakanju loti razdraženost, ki ti lahko zagreni ves dan.
2. Deset minut na dan posveti telovadbi. S tem boš dobila gibčno in prožno telo, obenem se boš pa uspešno borila proti preobilni maščobi.
3. Ne bodi slabe volje, če bo tri dni zaporedoma deževalo, in pazi, da s svojim nerazpoloženjem ne okužiš še ostalih gostov. In nikar vpričo gostilničarja ne zabavljaj na „to gnezdo“, kamor te je mož z otroki vred poslal na oddih. Duševno in telesno se okrepiš, če s potrpljenjem prenašaš brezdelje.
4. Sopotnikom in novim znankam v letovišču ne pripoveduj „storij“ o svojih znancih, meneč, saj lahko govorim, ko se med seboj ne poznajo. Morda se prej ali slej seznanijo s tvojimi znanci, in potem ti ne bo prijetno pri duši.
5. Ne vsiljuj svojega mnenja in prepričanja drugim. Spoštuj prepričanje drugih, in drugi bodo spoštovali tvoje prepričanje - če so dobro vzgojeni.
6. Ne kvari si želodca in dobrega razpoloženja s preobilno hrano. Nikar ne misli, da moraš vse pojesti, kar so ti nanесли na mizo, ker je vse plačano. Ni vredno, da bi si iz takih malenkostnih razlogov pokvarila dan.
7. Udeležuj se družabnih iger. K temu spadajo tudi igre pod milim nebom. Ne kvari mladini veselja z neprestanim opominjanjem. Če boš ob deževnih dneh z ostalimi gosti igrala karte ali domino, se pred začetkom igre dodobra zmeni o pogojih igre, da se ne vname pozneje prepir.
8. Ne posojaj tujim ljudem denarja, čeprav bi si utegnila misliti, da je to le izjemen slučaj. Sama pa tudi pazi, da ne prideš v denarno zadrego. Živi v skladu s svojimi razmerami.
9. Na izletih v planine bodi previdna. Ne tvegaj življenja zato, da bi se postavljala pred drugimi. Če se v plavanju ne zaneses nase, nikar ne plavaj predaleč od brega.
10. Vpričo drugih ljudi se ne prepiraj z možem ali s svojo prijateljico. In vobče se ne prepiraj, temveč misli zmerom na to, da moraš uživati svoj oddih. Če ne gre drugače, popusti in si reci: „Tisti, ki je pametnejši, odneha!“

In zdaj vam želimo vsem prav prijeten oddih in vas srčno pozdravljamo.

Uredništvo.

OVIRE IN SILE

I l k a V a š t e t o v a

Sedim za pisalno mizo. Okno odprto. Na oknu se zibljejo rožnordeča razcvetja angleških pelargonij. Za cvetjem onkraj ceste pa se pod Golovcem, poleg visoke hiše, ki jo prezidavajo, stiskajo skladišča za les, barake s pločevinastimi in opekastimi strehami. Sem in tja se prepletajo strehe, da se po njih čudovito lovijo modrikaste sence in rdečkasta luč zahajajočega solnca. Iz ene izmed barak prihaja zateglo petje počivajočih zidarjev. Vmes vrisk otročadi iz soseščine.

Tik za barakami se dviga hrib z rjavim ilovnatim bregom in bledim zelenjem akacij, ki so mi — ne vem zakaj — najbolj zoprno drevo — kakor mačka med živalmi ali hinavci med ljudmi.

Nad akacijami se pričinja gozd: rjavi borovci, za njimi bukve in jeseni, vmes pa se belijo breze. Spredej na robu stoji nekaj podivjanega sadnega drevja: hruška z majhnimi svetlimi sadovi, ki jih komaj razločim s svojega prostora pri pisalni mizi, ukrivljena jablana, že na pol posušena, in dve visoki češplji.

Gledam drevje, ki se ziblje v jesenskem vetru, gledam in spomin se mi odpira v mladost, da zastrmim kakor v na pol pozabljeno pravljico. Stopim k oknu, da mi je gozd bližji.

Da, tamle preko brega vodi steza. Po njej smo lazili v hrib, ko smo — otroci — prihajali ob nedeljah s starši preko Golovca na »Zeleni hrib«. Kako daleč se nam je dozdevala gostilna, nam: štiri- do osemletnim »frkolinom« in »frkljam«. Kako srečni smo — mestni jetniki — uživali košček svobode, ko smo lazili v breg in na drevje in skrivali jedli nezrelo sadje, se natikali po ograji ob kegljišču, od koder so nas odrasli odganjali. Pa smo se vendarle zopet in zopet vračali. S kritičnimi očmi — kakršne imajo le otroci — smo opazovali odrasle, naše mamice in očete in strice in tete in prijatelje in znance. Še se spominjam na nekatere osebe iz takratne družbe mojih staršev. Otroci smo se poredno posmehovali ošabni in okrogli soprogi dr. K., ki nikoli ni napravila škode med keglji. Pred očmi mi je še gospenji plešasti mož, hudomušen gospod, ki me je — otroka — pozdravljal na cesti kakor odraslo gospodično, in njegov brkati stanovski tovariš, ki se nikoli ni zmenil za drobiž, kakršen smo bili mi. Pač pa nas je bradati, prijazni Čeh R. rad podražil in nam s kroglo meril v glave, če smo jih preveč iztegovali v kegljišče. Kadar se je odraslim posrečilo, da so nas napodili, pa je zopet oživel zeleni grič. Trkljali smo se po travi in skrivali pred mamiciami zelene madeže in sledove trnja v belih nedeljskih oblekah. Lovili smo se med kostanji in mizami in delali odrasle nervozne z vriščem in butanjem ob stole. Povsod in vsem smo bili v napotje in nadlego. Skoraj vse, kar smo storili, je bilo narobe.

Otroci! Sile, ki neprestano iščejo ovir, da se poizkušajo na njih. Ovire pa vedno iznova prožijo sile.

Glej — kakor tole dekletce, ki po eni nogi skaklja tu mimo hiše: kratko krilce, zagorele nožice v novih lakastih čevljičkih, črni lasje frfotajo okrog bliskajočih se oči. Gre dva koraka za staro, sključeno damo, pa se domisli in krene na nasprotno stran ceste, kjer ležijo zapeljivi kupi gramoza. Opleta okrog njih v vijugasti črti, pogleduje na starko, ki se ne zmeni zanjo

— bogve kam je stara mamica zamišljena v čase, ki se ne vrnejo. In vnukinja v lepih lakastih čevljičkih, glej, spleza na zadnji kup ostrega kamenja, da se ruši pod njo, skoči na drugi strani navzdol in — ogleduje obrezane čevljičke... Da, takšni smo bili: ovire so nam bile, kar je večji luč.

Takšni smo bili, glej: pri vrtni ograji stoji dečko v dolgih modrih hlačicah in beli mornarski bluzi, poleg njega grbast pohabljenec — njegov oče? In fantek pritiska nasek na ograjo in pohabljenec se zaman trudi, da ga spravi dalje; vda se otrokovi volji in še sam postoji. In otrok gleda. Vem, kaj gleda: oviro. Vem, saj slišim pse, ki lajajo, kadar hišnik škropi vrt. Vedno tako lajajo in skačejo za vodenim curkom in ovirajo hišnika pri delu. Psi so pač kakor otroci: mikajo jih ovire.

Kakor tadva tu — glej: z dolgokrilim salezijancem prihajata dva fantalina desetih let. Eden je bos, lepo oblikovanih, bronasto zagorelih nog, s čistimi potezami v obrazu in lepimi očmi. Oblečen je v črne klotaste hlače, zgoraj zadržnjene, spodaj široke in mahadrave — hm, športne? ženske? Nu, fanta ne motijo. Veselo poskakuje, stopica in zopet poskakuje in se obesi z roko za salezijančevo ramo, posluša in izprašuje. Na drugi menihovi strani opleta po nizki ograji deček s črno obvezo preko ušes, opleta z bosimi nogami čudovito spretno po betonski ograji in preskakuje železne sklepnike.

»Na, sam jo nesi!« mu salezijanec ponudi zimečkano in obdrzano aktovko.

»Kar nesite jo!« se zasmije fant, skoči z ograje, motovili z rokami kakor mlin na veter in teče poleg salezijanca mimo hiše. Obraz, blede v okviru črne cunje, mu je jasen in poln zadoščenja: premagal je oviro, celo dvojno oviro: spotakljivo ograjo in salezijanca.

Njegov tovariš pa strese meniha za ramo in ga z drugo roko prime še za rokav:

»Gospod, gospod, zakaj pa...?« in nekaj čeblla in poškilil po strani k meni na okno. Samo pogled — pa že vem: oviro premaguje, silo proži. Takšna je njegova misel:

»Glejte, ljudje, kako se jaz drznem vleči gospoda! Kako sva domača!«

Nehote se mu nasmehnem v razumevanju. In dečko se pod kostanjem še enkrat ozre in njegove noge, ki poskakujejo, so zadnje, kar mi razodene njegovo zadoščenje.

Da, da, ovire prožijo sile.

Glejte Tomaža, kam ga je speljala njegova ovira!

Tomaža?

Sosed je. Mešetar po poklicu, so mi pravili. Mimo hiše prihaja vsak dan po dvakrat, trikrat. Visok, nekoliko sključen, v črtastih hlačah in sivi, močno umazani suknji; širok klobuk ima potisnjen s čela na tilnik. Prihaja, pocincava z dolgimi nogami, se pogovarja sam s seboj, se jezi, odriva nevidno »oviro« in jo obmetava z grdimi psokami. Sicer pa je dobrovoljček. Njegov rdeči, zapiti obraz, z višnjevimi nosom in majhnimi očmi se sveti od zadovoljstva, kadar se ozre za brhkim dekletom, ki se mu v širokem loku umakne s poti:

»Ej, ej! Sa — sa!«

In zakrili z roko, obraz se mu zresni in z afektirano kretnjo odmakne nekaj nevidnega.

To kretnjo sploh rad ponavlja. Kaj neki odriva? Otroci ga oponašajo, odrivajo z rokami in kriče:

»Tomaž, ti si lump!«

»Kaj? Jaz nisem lump. Ti si lump, da veš!«

In zamahne in odrine in godrnja in se smehlja. Ozre se za

otroki in se zamisli. Stoji in gleda v tla. Potem odmotovili dalje.

Pred dnevi sem ga opazovala, kako je srečal našega rdečeličnega župnika. Župnik je prihajal v eni roki s cigaro, v drugi s palico in klobukom. Prijazno se je držal in podjetno je stopal. Tomaž pa je še z dosti trdnimi koraki cincal mimo hiše. Že od daleč se je odkril gospodu, ponižno in globoko, in ko se mu je približal prijazni rdeči obraz, je ves navdušen pristopil in pomolel gospodu roko.

Župnik — dobričina — mu jo je vzradoščen stresel. Opazovala sem gospoda, kako je bil resnično vesel in počaščen zaradi navdušenega možaka — le škoda, da nisem mogla razumeti besed, s katerimi ga je Tomaž pozdravil. A razumela sem bridko razočaranje, ki se je takoj nato razlilo po župnikovem obrazu, ko je premotril možaka: pijanec!

Gospod se je otreseel pijanca in ves v zadregi stopil dalje, žulil debelo cigaro in popravljal klobuk v drugi roki in ni vedel, kam bi s pogledom, od osramočenja zaradi svojega prezigodnjega veselja nad navdušenim oboževateljem. Postrani je pogledal na moje okno, pa brž odvrnil pogled od mojega široko se smehljajočega obraza.

Ej, Tomaž!

Kakor otrok si, Tomaž. Pa pravijo, da si bil nekoč pameten mož. Le kaj te je pripravilo od tega, kar si. Ovira?

Da, nevidna ovira, ki jo neprestano odrivaš...

Ali je bilo tisti ali drugi večer? Na cesti krik, zmerjanje:

»Prekleti lump!«

Vmes je votlo bobnelo, kakor udarci.

Stopim k oknu.

Koga vidim spodaj? Tomaž se vrača proti domu, cinca in motovili mimo hiše, za njim pa majhna, silno debela ženska — kakor meh.

»Svinja pijana!« se dere nad njim in ga sune v hrbet; v nočni senci pod kostanjem pa z neverjetno gibčnostjo kolebne z nogo in brene pijanca, da odleti in le s težavo ujame ravnovesje...

Ovira!... me prešine spoznanje. Tomaževa ovira! Nu, seveda, kjerkoli se prožijo sile, mora biti ovira. Saj sem si mislila: Tomaž pijančuje, da premaguje oviro. V žganju in vinu ji kljubuje...

In Tomaž zavije na trato poleg hiše, se uleže vznak in se ne zmeni za ženino zmerjanje. Le nekaj godrnja, odmika z roko, potem pa potegne klobuk na obraz in si vsega pokrije.

»Oh, ti moj Bog, reši me te pokore!« zajavka žena in klavrno odraca v hišo na delo. Dobra žena je Tomaževa boljša polovica, so pravili, trudi se z delom od zore do mraka.

Pozno ponoči, ko so me že živci pekli po hrbtu in me priganjali k počitku, sem položila pero iz rok in stopila v spalnico.

Nagnila sem se skozi okno, da globoko zajamem svežega zraka. Dež je peliskal po kostanjevem listju, v žlebovih je curljala deževnica. Na nebu so se podili raztrgani oblaki. Medlo je svetila obcestna svetilka.

A na sosedovi trati — kdo leži na golih tleh v dežju in nočnem hladu? — Tomaž... Ali premaguje — oviro? Vznak leži, s klobukom na obrazu. Po suknji in hlačah se svetlikajo mokre gube. Vrh klobuka se nabira migljajoča luža.

Jesenski hlad pritiska iz noči. In tam leži pijanec na dežju! V sosedovi hiši pa nikjer nobene luči! Ali so pozabili na Tomaža? Še psa spravijo pod streho v takšni noči! Človeka pa — saj je vendarle človek! Prehladi se na smrt!

»Tomaž!« zakličem tiho z okna in se plašno ozrem, da bi me kdo ne videl. In še enkrat nekoliko glasneje: »Tomaž!«

Pa se brž umaknem od okna. Po cesti pod kostanjem prihaja mimo zaljubljen parček in se tesno objet tišči pod dežnikom... Vidita ga in pokličeta! — se razveselim.

Kako neki! Ljubezen, ki gleda le nase!... Že sta mimo. Zopet se naslonim na okno. Dež mi bije v obraz. Iz cvetlične skrinjice, kjer mi cveto nageljni, nabere nekaj kamenčkov in pomerim na spečega Tomaža... Dobro sem ga zadela. In zopet!... Tomaž pa spi in spi kakor ubit. Seveda — pijanec!

»Tomaž!« zakličem še enkrat s pritajenim glasom. Strah me je, da bi se ne osmešila pred ljudmi, če bi me kdo slišal in videl.

Ne, pijanca ne zbudim. Vzravnam se in zaprem okno, da bi ne deževalo v sobo. Razpravim se in ležem v posteljo. Pa še vedno prisluškujem... Le veter tuli in dež bije ob okno. Nič se ne zgane na sosedovi trati... Ali bi ne bila vendarle moja človeška dolžnost, da stopim dol in zbudim pijanca? Ampak jaz? Ženska? Če bi me kdo videl? Saj je ura daleč preko polnoči!

Ne.

Če bi pa šla in potrkala ženi na okno? Hm! Niti ne vem, kje je njeno stanovanje, kje spi. Ali naj trkam po vseh oknih dolge pritlične hiše?

Ne bodi smešna! Kdove kolikokrat je že spal pijani Tomaž pod milim nebom v dežju in mrazu...

— — — — —
Zjutraj, komaj sem vstala, stopim k oknu: na sosedovi trati samo poležana trava... Nu, saj ga je vendarle spravila domov — sem se oddahnila.

— — — — —
Čez teden dni so nesli Tomaža mimo hiše.

»Neko noč je ležal do jutra na dežju, pa ga je pobrala pljučnica,« mi je pojasnila hišnica.

Še zdaj mi je težka vest, kadar ponoči tuli veter in bije dež ob okno.

Naša nova anketa

V predzadnji številki smo zaključili anketo »Kako in kje prihranim, če se mi zmanjšajo dohodki«. Vseh dopisov nismo mogli objaviti, prvič že zaradi pomanjkanja prostora, drugič pa tudi zato, ker je bilo dosti podobnih odgovorov. Zato smo izbrali tiste, ki so bili značilni. Na željo mnogih naročnic objavljamo danes razpis nove ankete. Dnevniklji mnogo pišejo o šolah, učenci in starši tarnajo o tem in onem, zato bo za vse zanimivo vprašanje:

»ALI JE MLADINA V ŠOLI PREVEČ OBREMENJENA?«

Mi sami bomo ob sklepu te ankete povedali svoje stališče. Zdaj pa prepuščamo besedo svojim naročnicam in bralkam. Razmišljajte malo o tem vprašanju, ki je prav zdaj, ko smo pred začetkom novega šolskega leta, aktualno. Pišite odkrito svoje mnenje, vendar pa prosimo, da bi bili odgovori kratki in jedrnatl. Na željo, ki mora biti posebej izražena, ne bomo objavili imena naročnice. Dopise bomo sprejemali do 25. avgusta in jih začnemo objavljati v septembrski številki.

UREDNIŠTVO.

ESEM MLADIH DNI

Lepo mladost sem imela, in v zadnjem času vstaja čedalje lepše in jasneje iz moje duše. To utegne biti zaradi tega, ker imam zdaj že sama otroka, vsekako še majhnega, enoletnega; toda kaj je kretnja, pogled tako neznanega bitja? Iznenada se zavem: to si ti, to je košček tebe same, in za bežen trenutek me gleda moj lastni otroški obraz s temi nedolžnimi očmi. Slike vstanejo, jasne, prijazne, tudi otožne slike, in napolnijo mojo dušo in moje srce do roba. In pred mano stoji zlasti tisto bitje, ki sem ga imela v mladih dneh nad vse rada in ki ga tudi zdaj še ne morem pozabiti: moj veliki brat.

Ne vem, ali je bila velika starostna razlika ali pa je bilo morda že v podzvesti utrjeno prepričanje, da je Bog prešel dneve najinega skupnega bivanja, — še dandanes se mi zdi tako čudno, da je bila najina ljubezen močnejša, trdnjša, kakor je sicer med brati in sestrami. Le tega takrat še oba nisva vedela, ampak se pama je zdelo samo ob sebi razumljivo, da drug brez drugega nisva mogla biti, da sva se drug za drugega žrtvovala in da sva bila rajši kaznovana, kakor da bi drug drugega izdala.

Odpri! bom knjigo svojih otroških let.

»Zdaj!« pravi morda dvanajstleten deček na gugalnici, ki je pritrjena med otroško sobo in kuhinjo in je v največjem zaletu, svoji štiriletni sestrici. In drobna stvarca skoči kakor podlasica pod njo. Vrešči in se smeje, dokler gugalnica naposled ne udari deklice nemilo po glavi. Deklica zatuli in zbeži v otroško sobo. Fant skoči z gugalnice in se približa sestrici, ki ga pa globoko užaljena zavrne.

»Mimica, saj nisem tega nalašč storil!«

Jokajoči otrok seže z ročico k nosu in ukaže: »Robec!« Brat brska po žepih, odkrije naposled robec in hoče sestrici obrisati nos.

»Ne!« se mala užaljeno upre. »Na glavo! Luknjo imam v njej!«

Prestrašen se skloni fant nad sestrico in res se mu zazdi, da vidi na glavi kapljico krvi. Roke mu drhte, obveže deklici čelo in spet moleduje:

»Nikar ne bodi huda, dušica. Saj ni bilo nalašč!«

Toda sestrici z belo obvezo na čelu, izpod katere komaj gleda, se zdi, da je potrebna neizmerne pomilovanja. Zleze na otomano in sede tam kakor nemilostna kraljica.

»Ali naj ti razlagam podobe iz slikarnice?«

»Ne, hvala!«

»Ali naj igram na orglice?«

Posmehljiv nasmešek se igra v kotu dekletovih ustnic.

»Kaj pa hočeš? Jaz bom konj, ti mi

boš pa na hrbtu jezdila.«

Toda mala kraljica je preveč užaljena:

»S teboj se sploh ne bom več igrala. Ali slišiš? Nikoli več!«

V tem trenutku stopi mama v otroško sobo.

»Kaj pa ti je, dušica? Ali se ti je kaj zgodilo?«

In strogo se obrne k bratu:

»Ali nisi nanjo pazil? Ali si ji kaj storil?«

Deček že odpre usta, da bi samega sebe obtožil, tedaj pa se dekletce neha držati kakor živa zamera, zleze z otomane in se postavi pred brata, kakor bi ga hotela obvarovati:

»Prav nič mi ni storil! Samo igrala sva se tako. Saj je moj!«

In otrok se oklene z rokami dečkovega vratu in pritisne lice k bratovemu.

»Tako, zdaj se bova pa šla konja!« ukaže nato odločno.

Zvečer ležeta otroka spat. Mati utrne luč in potem mora dekletce na glas zmoliti svojo večerno molitev. Brat strogo pazi, da se to zgodi vsak večer. Nocoj pa se dekletce upre:

»Po tihem bom molila!«

»Ne. Zaspala boš prej!«

»Ne bom zaspala. Ampak molila bom po tihem.«

»Zakaj pa?«

Tedaj se zasliši iz postelje mlade sestrice:

»Veš, odrasli molijo vsi po tihem.«

»Saj vendar še nisi odrasla! Zato moraj na glas moliti.«

»Kdaj bom pa odrasla?« vpraša otrok. Brat malo pomisli. Potem pa reče:

»No, ko boš imela kakšnih dvanajst let.«

Sestrica zastoka. Ne misli dvomiti v bratove ponosne besede, samo zastoka in pomisli:

»Hm, to bo pa še dolgo — dolgo —!«

In vendar pride dan, ko gre tudi ona v šolo, in čeprav je brat že davno v gimnaziji, ni prav nič visok. To mu šteje v dobro in vesela je zaradi tega. Nekoga dne pa pride vsa objokana domov.

»Pomisli, Kovačeva mi je rekla, da sem se ji zlagala!«

Maks je ogorčen:

»Kako se le to upa?«

»Da, poglej, včeraj smo pletle pri ročnem delu jezik, pa me je vprašala, ali pride zdaj gladka ali obrnjena. Rekla sem ji, da pride gladka, ona pa je šla k učiteljici, in ta ji je dejala, da pride obrnjena. Potem pa mi je Kovačeva rekla, da sem jo nalagala.«

Novo ihtenje jo pretrese.

»Pa sem res mislila, da pride zdaj gladka. Saj sem tudi jaz tako pletla!«

Veliki brat je čisto prepričan, da so te besede resnične. Saj pozna sestrico in ve, da se nikoli ne zlaže. »Le počakaj,

dušica,« ji reče, »tej bom pa že povedal, kar ji gre!«

Zaupljivo ga gleda dvoje zasolzenih oči in drobna roka zleze v njegovo. Zdaj bo vse dobro in prav!

Da, in res ji je povedal, kar ji je šlo — tej Kovačevi!

Nekoč pa je prišel črn dan! Brat in sestra sta se igrala in iznenada je dekletce — samo ni vedelo kako in zakaj — udarilo brata z roko po obrazu. Ta je takoj obstal sredi igre in dejal strogo:

»Ali si to nalašč storila?«

Njegov glas jo je užalil in ujezil hkratu. Pa tudi hudo ji je bilo. In vendar je uporno rekla:

»Da!«

Toda ni bilo res, ni bilo res, saj ji je bilo tako hudo!

»Ali ti je žal?«

»Ne!«

Tedaj jo je spustil z naročja na tla in ji samo rekel:

»Po večerji prideš k meni! Častna beseda!«

»Častna beseda!« je dejala sestra vsa nesrečna.

Oh, to je bila večerja! Otrok se je mučil z vsakim grizljajem in zmerom mislil:

»Potem bom morala iti k njemu!«

Da bi našla kakšen izgovor in se umaknila? Ne, to misel je zavrgla. Tako ne sme biti. Če človek kaj hudega stori, se mora pokoriti. To je jasno! In častno besedo je zahteval brat, častno besedo.

Po večerji je brat vstal in šel v svojo sobo. Dekletce je počakalo primerne trenutke in šlo za njim. Potrkalo je, slišalo: »Noter!«, vstopilo in obstalo pri vratih. Dušilo se je s solzami. Počasi je stopilo k bratcu, ta pa ji je strogo ukazal:

»Zatisni oči in dvigni roke!«

»Zdaj bo!« si misli dekletce. »Zdaj bo tudi on mene udaril! Morda po obrazu, kakor sem jaz njega, ali pa samo po rokah! Toda ne zgane se in čaka z zaprtimi očmi. V sobi je vse grozljivo tiho. Tedaj iznenada začuti dekletce, kako nekaj zarožlja v njenih rokah.

»Odpri oči!« ukaže brat.

Otrok pogleda in opazi zmedeno na dlani nekaj lesketajočih novcev.

»Tole mi je še ostalo,« reče brat mirno. Tedaj mu plane sestra okoli vrata, vsa srečna, ihteča, presenečena. In solze, ki jih je s težavo zadrževala, se usujejo po licih. Vsa osramočena se pritisne k bratu in mu šepne na uho:

»Veš, Maks, res nisem nalašč storila. Samo roka se mi je izmaknila, in takoj mi je bilo žal, veš, Maks, takoj!«

In nekoč pride dan, ko lahko sestrica poplača bratu plemenito dejanje, ki ga ne more pozabiti. Starši so jima dali

po eno kokošo. Kokoši sta sicer med drugimi, a vendar njuna last.

Takle mlad fant je pa zmerom v denarnih zadregah, in tako se zgodi, da si mora časih pri sestri kaj izposoditi. Sestrica ima nekaj drobiža v svojem rdečem hranilniku in mu rada da, saj ji je doslej še vselej vse vrnil. Tedaj pa pride nekega dne brat k njej in ji reče:

»Povej mi, Mimica, ali bi ti bilo ljubše, če bi ti vrnil denar ali pa če bi ti dal svojo kokoško?«

Z ženskim nagonom čuti sestra takoj, da bi mu bila ljubše, če bi si izbrala kokoško, — kajti kaj bo takšen deček počel s kokoško? Noče pa, da bi ona zaradi njega kaj žrtvovala. In vendar se je zgodilo, da je dekletce zaploskalo in vriskaje vzkliknilo:

»Res, kokoško mi misliš dati? Tega pa

kar vzeti ne morem. Preveč je, vse preveč!«

In bratec, ki odhaja, čuti, kakor bi bil on darovalec, dekletce pa si misli:

»Hvala bogu, da ni nič opazil! Prav za prav mi je kaj malo za kokoško!«

A srečna je vzlic temu ali pa morda prav zaradi tega!

*

Otrok sedi obupan na vrtu zraven majhnega vedra in mehanično naklada vanj prst. V grlu jo nekaj davi in vsa v solzah je.

»Ne smeš jokati, srček!« je rekel veliki brat, ko se je poslavljaj od doma in odhajal k vojakom. Oh, tako mlad še, kot enoletni prostovoljec. Otrok si vojne ne more misliti. Vojna — kaj je vojna? Samo to ve, da je brat šel, in spet komaj premaga suho ihtenje. »Ne

jokaj, srček,« je rekel brat. »Ne jokaj. Častno besedo daj!« In takrat je spet segla v njegovo veliko roko in mu dala častno besedo. Toda odtlej jo je žgalo v grlu. In bala se je, tako bala! Sama ni vedela zakaj, toda zaradi njega je izmoličila odtlej vsak večer po tri očenaše in vero. Vse za brata, samo za njega.

Nekoč pa ni mogla več vzdržati, ker so bili tudi starši tako žalostni. Da, ni mogla vzdržati. Vzela je dopisnico, napisala z nerodnimi črkami naslov, spodaj pa: »Ne sili preveč naprej!!« In dopisnico je skrivaj zagnala v poštno skrinjico.

Veliki brat pa je šel vzlic njenemu svarilu preveč naprej. Ni padel, ne, tega ne, toda iz vojske je prinesel kal smrtne bolezni. Ko je umrl, je zame iznenada izzvenela pesem mladih dni...

Stana Vinšek.

isana mati

Gospodu Senčarju je umrla žena.

Poleg odkrite žalosti, ki ga je prevzela ob izgubi zveste tovarišice, ga je trla tudi nemajhna skrb: saj je ostal na lepem, velikem posestvu sam s petorico otrok, izmed katerih je najstarejša, Marica, štela komaj osem let, najmlajši, Sašenka, pa je bil pravkar shodil. In ker gospod Senčar ni vedel za nobeno starejšo sorodnico ali drugo zanesljivo žensko bitje, ki bi mu utegnilo pomagati, je izprevidel, da se bo moral kljub lastnemu nerazpoloženju in kljub govoricam, ki bodo gotovo nastale, že po nekaj mesecih oženiti, da bodo imeli otroci spet koga, ki bo zvesto skrbel zanje in njih domačijo.

Pa to ni bilo tako lahko! Kje naj dobi dobro, izobraženo, zanesljivo, nesebično in tako požrtvovalno ženo, da bi vzela to breme zadovoljno in pogumno nase?

Dolgo si je gospod Senčar zaman belil glavo in se izkušal spomniti vseh ženskih bitij, ki jih je bil srečal kdaj v življenju. No, ko bi šlo le zanj, bi se že kmalu kaj našlo — kakor hitro se je pa zmisli na otroke, mu ni bila nobena dovolj dobra, da bi njegovim siroticam nadomestila umrlo mamico.

A hipoma ga je vrglo iz naslanjača, da mu je kar cigara padla iz ust: gospodična Milka! Seveda! Ona — ona, in nobena druga. Da se le že prej ni spomnil nanjo! Gospodična Milka, bivša sošolka in najboljša prijateljica njegove pokojne žene, čeprav sta si le redko dopisovali in se videli le, kadar se je njegova Minka po opravih peljala v mesto. Tudi on jo je ob takih priložnostih nekočkrat videl. Kakšna je že? Srednjevelika, srednjih let, malo blede rjavka dobrih oči — pa kaj zunanost! Če je taka, kakor jo je vedno opisovala njegova ljuba Minka — in na besede svoje pokojne žene se je smel vedno zanesti — bo gospodična Milka ravno prava žena zanj in ravno prava nova mamica za njegove revčke!

Samo če ga bo hotela! To je vprašanje. Sedaj živi kot učiteljica s svojo materjo, ki ima tudi majhno penzijo, udobno, mirno in brezskrbno življenje. A kaj, to bomo videli — več ko odbiti me ne more! In gospod Senčar, vever in naglo odločen, kakor v svojih najboljših dneh, že sedi za pisalno mizo.

Gospodična Milka je dolgo strmela v pismo s Senovega. Nato se je dolgo in zaupljivo pogovarjala s svojo materjo. Stari gospe je bilo težko. Niti za trenutek ni pomislila nase, ki bo morda morala odslej živeti sama zase, ko ji je bilo s hčerko tako prijetno, pač pa si je želela oči vedeževalke, da bi pokazala svojemu otroku pravo pot.

»Vidiš, Milka,« je rekla, »zdaj ti je lepo. Radi se imava, kajne, prijetno živiva in si celo lahko včasih kaj posebnega privoščiva. Vem tudi, kako visiš na svojem poklicu, na svoji samostojnosti in neodvisnosti. Toda — druge plati življenja še

prav nič ne poznaš. Skrbi, da, — pa tudi veselje. Jaz, ki sem s tvojim pokojnim očetom tako srečno živela, sem ti vedno želela enako usodo, čeprav mi, da ti odkrito povem, za nobenim tvojih dosedanjih snubcev ni žal. Senčar pa je dober, pameten in pošten — in Minkine zlate otročičke bi gotovo lahko vzljubila.«

Po nekaj nemirnih dnevih in bolj ali manj neprespanih nočeh je poslala gospodična Milka gospodu Senčarju pismo, v katerem ga je prosila, da jo obišče. Gospod Senčar si seveda te želje ni dal ponoviti, in tako se je zgodilo, da se je v nekaj dneh kot zaročenec gospodične Milke vrnil domov na Senovo.

Pa ni mu bilo dano, da bi se dolgo veselil na iznova obnovljeno domačnost. Otroci, ki so vest o prihodu nove mamice izprva sprejeli dokaj ravnodušno, v večjo ali manjšo radovednostjo, so se kar naenkrat začeli upirati. Kadarkoli jim je začel praviti, kako bo nova mati lepo zanje skrbela in kako jih bo imela rada, je videl naenkrat pred seboj zgrbančena mala čela in v stran obrnjene glave s trmastimi očmi. Marica, najstarejša, pa mu je celo nekoč kar zabrusila v obraz: »Veš, očka, čisto nič nam ni treba nove mamice! Ta bi nas samo tepla in lasala in še jesti bi nam ne dala — tako kakor siroti Jerici.« »Za božjo voljo, otrok, kdo pa ti je natvezel kaj tako neumnega?« se je ves presenečen zavzel gospod Senčar. »O, to ni nič neumno, to nam je povedala Mima,« se je takoj uprl sedemletni Marček in pogledal prav tako temno izpod čela kakor njegova sestra.

Ubogemu očetu je kar zastala sapa. Pa kmalu se je zbral in pozval Mimo, staro pestunjo svojih otrok, odločno na odgovor. Ta pa je seveda tajila in se v dokaz svoje nedolžnosti spustila v jok, da jo je kmalu pustil pri miru — še bolj zmeden ko prej.

Pa Mima res ni bila tako nedolžna, kakor se je delala. Bila je nekaka skrivna voditeljica upora proti bodoči novi gospodinj in za njo je stalo vse ženstvo posestva, vasi in okolice, čeprav leži Senovo dovolj samotno. Najbolj pa sta izgovarjali jezik Mimini prijateljici, stara Ogrinka in »Premičnica«, potovka, katere se je zaradi neke posebne lastnosti prijel ta ne preveč prijetni priimek.

Ženščine so bile seveda silno ogorčene, da se misli gospodar tako kmalu zopet oženiti, in so bile trdno prepričane, da ravnajo popolnoma prav, če o pravem času opozorijo »uboge sirotice«, kako bo z njimi ravnala »pisana mati«. V resnici pa je vsaka mislila le nase in na to, da bo zdaj spet v hiši gospodinja, ki bo že pazila, da se ne bodo preveč razvile lastnosti, ki bi spominjale na staro potovko.

Ubogi gospod Senčar, ki so mu nesrečnice tako izmaknile doberšen kos otroške zaupljivosti in ljubezni, je ves nesrečen taval za svojimi opravki. Več dni si je izkušal pomagati z dvojno ljubeznivostjo do otrok in z dvojno strogostjo do svojih ženskih poslov, pa ker mu vsa prizadevanja niso prinesla drugega ko trmo in zakrknjenost, se je slednjič ves obupan zatekel k prijatelju zdravniku.

Dr. Robinik, zelo pameten in preudaren, pa tudi malo šegav starejši gospod, je razburjenega prijatelja najprej posadil v udoben naslanjač. Nato mu je postregel s kozarcem starega vina in z dobro cigaro, in šele ko si je prijatelj postregel, ga je pustil, da mu je izpovedal vse, kar je imel na srcu.

»Hm,« je naposled izjavil, ko je prijatelj končal, »sitna reč!« Nato se je zavil v goste oblake dima, znamenje, da globoko premišljuje. Tako je minilo dobre pol ure, med katero je postala soba vedno bolj zakajena, steklenica pa vedno bolj prazna. Gospod Senčar, kateremu se ob tej prijetni zabavi in ob še prijetnejši zavesti, da si nekdo drug zanj beli glavo, stvar naenkrat ni več zdela tako strašna, je potrpežljivo čakal.

»Halo,« je naenkrat vzkliknil doktor, »tako bo šlo!«

»Povej no, povej,« ga je prosil gospod Senčar, in doktor se ni dal dolgo prositi. Nekaj minut je s pritajenim glasom pred pozornostno poslušajočim prijateljem razvijal svoj načrt, in ko je končal, ni bil niti preveč presenečen, da se mu ta ni ganjen zahvalil, temveč je s precej dolgim obrazom zajecjal: »Ampak čuj, ta stvar je pa le malo čudna, da, malo preveč čudna...« »Je,« je prikimal doktor, »toda veš ti za kaj boljšega?«

Kmalu nato se je zelo zamišljeni gospod Senčar poslovil, a prej se je še s prijateljem zmenil, da bo stvar prespal in se bosta jutri pri večerji v »Zelenem grozdu« o njej še dobrodu domenila — doma ne kaže, bi ženske kaj izvohale.

Drugi dan zvečer sta se dobila pri »Zelenem grozdu« in tam se je stvar tako zavila, da se je naslednje jutro gospod Senčar odpeljal v mesto. Toda ko se je vrnil, ni prav nič govoril o kaki poroki niti o kakšnih pripravah za novo gospodinjino, tako da se je še celo nezaupljiva Mima počasi umirila in so se tudi otroci kmalu spet s staro zaupljivostjo oklenili očeta.

Minil je mesec. In še eden. Starejša dva sta se že veselila velikih počitnic in mlajši trije z njima, čeprav sploh še nikdar niso okusili kaj drugega kot sladke počitnice prve mladosti. In zaželjeni dnevi so prišli, tako nebeško lepi, da bi še odrasli najrajši vriskali in skakali z otroki, ki jih je bil ves vrt poln. Še zunaj na cesti so se podili v prešernem veselju, da je marsikak tujec in domačin obstal in smehljaje se zrl za njimi. Tujcev tam okoli nikoli ne manjka, saj je okolica Senovega tudi res posebno lepa.

Bilo je neko soboto, po malici. Gospod Senčar je na verandi kadil in bil ves zatopljen v svoje časopise, ko je otroški hrip nenadoma onemel. Gospod Senčar se je zdrznil, a vendar je na videz ves ravnodušen obsedel in listal dalje; da so se mu roke komaj vidno tresle, bi bilo res težko opaziti. Pa v tej prisiljeni ravnodušnosti mu ni bilo treba dolgo vztrajati.

»Papa, papa,« je že pridrevil Marček z vrta, »pridi no hitro sem!« »No, kaj pa je,« se je okrenil očka, »menda vendar ne gori?« Pa sinček ga kar ni poslušal. »Pridi no, hitro pridi!« ga je vlekel za rokav. »Tam pri brvi je padla neka gospodična in si zlomila nogo — čisto nič ne more hoditi — midva z Marico pa ji tudi ne moreva pomagati — je pretežka — pojdi no, očka, hitro, hitro!« je hitel kar v eni sapi mali samaritan.

Pa njegov dobri očka to pot očitno ni bil prav nič človekoljubno razpoložen. »Beži no, beži, vem, da ni take sile, ali pa pojdi po Mimo ali Naceta, če že misliš, da bo treba pomagati.« Mali niti toliko ni utegnil, da bi kaj odgovoril, ampak je stekel, da prikljče oba stara služabnika, ki sta tudi kmalu nato s hropom in vikom odhitela na kraj nesreče. Gospod Senčar pa je kar obsedel in se šele dvignil, ko se je kaj čudna procesija blizala njegovi verandi.

Nace je vlekel zeleni voziček, na katerem so običajno prevažali krompir in podobne koristne pridelke, ki pa je bil hkrati tudi priljubljena igrača domačih otrok. Toda to pot ni ležal na vozičku krompir — na vozičku je ležala mlada dama v lahni poletni obleki in dokaj nerodni legi, kajti voziček ni bil ravno prevelik. Zadaž sta ga vneto tiščala starejša dva, mlajša dva sta se držala desne strani, levo pa je podpirala stara Mima, ki je obenem nosila na levici jokajočega najmlajšega. Tešila je malega, hkrati pa je hitela popisovati gospodarju nesrečo: »Naj no pogledajo, gospod, ta uboga frajla! Kar nič ne morejo stopiti, čisto gotovo so si zlomili nogo, če ne bo še kaj hujšega, ti moj ljubi Jezus nam pomagaj! Pa mrzlico imajo, mrzlico, čisto so že rdeči. Gospod, naj no vzamejo ta malega, da bom šla po arnika; to je nartabolše za vse reči!« »Beži no, beži, ti pa tvoja arnika,« je zagodel ta čas hlapec Nace, »jaz pojdem kar po gospoda dohtarja, pa bo.« Vprašaje je pogledal gospodarja, in ko mu je ta pokimal, jo je kar po bližnjici mahnil proti vasi.

Mima je bila odhitela v shrambo in otroci so razburjeno čebljali, tako se nihče ni utegnil čuditi, da sta gospod Senčar in tuja gospodična doslej kar molčala. Pa tudi gospod Senčar je bil čudno rdeč v obraz — menda se je že njega prijela mrzlica. Tudi prehlajen je najbrže bil, kajti s čudno hripavim

glasom je pozdravil tujko in ji ponudil gostoljubje, kar je na deželi ob takih priložnostih čisto samo ob sebi umevno.

Mima in za njo še tri splašene device so bile kmalu tu in tudi na gospoda doktorja ni bilo treba dolgo čakati. S pomočjo vseh senovskih uslužbenk je spravil ranjenko v sobo za tujce in jo temeljito preiskal. Nato je resno pokimal — pomislil — in še enkrat pokimal. Rekel pa ni nič. Mima, ki ga je vsa preplašena gledala, je že mislila skočiti po gospoda župnika, pa gospod doktor jo je še o pravem času ustavil in ji dal podrobna in obširna navodila, kako mora streči bolnici. Mima, ki je bila v bistvu zelo dobra ženska, je vneto obetala, da ne bo ničesar pozabila. Ko je še Nace z receptom odsopihal v lekarno in so se razburjene ženske porazgubile v kuhinjo, je slednjič spet zavladal nekak mir na Senovem. Gospod doktor pa je z zaskrbljenim obrazom šel poročat gospodarju o stanju njegovega nenavadnega gosta.

Ako bi pa bila Mima, ki je sicer tudi rada včasih malo prisluškovala, to pot prislonila uho na ključavnico gospodarjeve sobe, bi se bila gotovo sesula od začudenja, ako bi bila slišala tale dvogovor: »No, stari, stvar se je čisto dobro pričela, ne?« »Že, že, ampak kako bo šlo dalje! Milka...« »Kar tiho bodi, gospa Milka je prav imenitna pacientka, samo ti glej, da se boš dobro držal!«

In tako se je začelo na Senovem kaj čudno življenje. Ne da bi se njega prebivalci tega zavedali, se je kmalu vse njih mišljenje sukalo okoli uboge, dobre, ljube gospodične Emilije. Še otroci so pozabili vsi svojo plašnost, ki jih je po navadi prevzemala pri občevaranju s tujimi ljudmi, in so smatrali to gospodično Emilijo kot nekako svojo lastnino, da, kot svojo varovanko, ki se ima samo njim zahvaliti, da ni z zlomljeno nogo tam ob brvi žalostno poginila.

Marica je stricu doktorju skrbno pomagala pri prevezovanju, Marček je bil vedno pripravljen, da bi prinesel, karkoli bi si želela, in treh najmlajših sploh ni bilo spraviti od naslanjača gospodične Emilije. Kako tudi, ko je pa znala tako nebeško lepo pripovedovati pravljice — vedno nove, vedno lepše. Še Mimi se je tajalo srce, ko je poslušala povesti in pesemce, ki jih je gospodična Emilija s čisto tihim glasom pela otrokom: vesele, pa tudi resne in pobožne.

»Tako so pa dobri tale frajla,« je pripovedovala Mima Ogrinki in »Premičnici.« »Pa potrpežljivi so ko angel in nikoli ne pojamrajo, ko vem, kako jih boli. Pa vse razumejo in vse vejo — kdo bi si mislil, ko so vendar iz mesta! Pa z otroki znajo ravnati, da bi rodna mati ne znala bolje.«

»Ti, kaj pa ko bi se gospod zagledali vanjo? Eno so srečno pustili, pa...« ni Ogrinki dala žilica miru. »Pojdi no, pojdi, naš gospod se zanj tako malo menijo, ko za tistile pehar. Veš, kar zamerim jim, frajli je gotovo kdaj dolčas, gospod pa samo kdaj pa kdaj z gospodom dohtarjem stopijo k nji.«

No, ženski sta se pomirili in odšli, misel pa je ostala in godela v Mimi: »No, tako gospodinjino bi že hotela, saj je skoraj tako dobra, kakor so bili rajna gospa — Bog jim daj večni mir in pokoj! Pa je gospod kar nič ne vidijo, tisto sitnico iz mesta pa bi nam bili kar pripeljali.«

Tako so minevali dnevi. Dva tedna sta že prešla. Gospodična Emilija je že hodila s palico, na drugi strani pa sta jo podpirala Marica in Marček. Ostali otroci so skakljali krog nje, in tako je dobra in potrpežljiva šepala od enega »najljubšega« prostorčka do drugega.

Še teden dni je prešlo, potem pa je stric doktor naznanil otrokom, da bo gospodična Emilija zdaj kmalu spet čisto zdrava in se bo lahko vrnila domov v mesto k svoji mami. In stari lisjak se je skrivaj namuznil, ko ga je pogledalo deset prestrašenih očesc. »Kajne, gospodična, da še nisi zdrava?« se je Marček koj obrnil z ljubeznivim vprašanjem do bolnice. »Saj se še enkrat nisi z nami igrala. Mačko in miš' ali 'Ravbar' in žandarm'.« »No veš, Marček, take zadeve boste pa vi otročajnarji morali že opraviti sami med seboj,« je rekel doktor. »O ne, ga je ostro zavrnil Marček, ki ga je že jezilo, da se stric doktor tako dolgo ukvarja z »njegovo« gospodično, »gospodična Emilija se bo že z nami igrala, da je le ne bo več noga bolela.« In tudi Mima, ki je ob zadnjih opazkah pristopila, je vneto protestirala: »Kaj pa mislijo, gospod dohtar, frajla se še morajo prej pri nas malo popraviti — v mestu nimajo nikjer tako dobrega mleka — in masla — in jajc — in vse je povrh še enkrat tako drago.«

»Mislim, prijatelji, da je čas,« je ta večer zaupno rekel gospod doktor gospodarju. »Res je, prav praviš,« mu je odvrnil gospod Senčar, »samo ko bi vedel, kako naj stvar začnem.«

»Ko pride priložnost, jo naglo zgrabi! Pa srečno, stari!« se je poslovil zdravnik.

In priložnost se je res ponudila, še prej, kakor je gospod Senčar mislil. Nekega dne sta se namreč Marica in Marček dolgo in vneto pogovarjala, nato pa sta odločno, pa vendar malce v zadregi prikoracala do očeta.

»Ti, očka,« je začela Marica in negotovo pogledala bratca. »No, kar povej,« jo je bodril ta. Gospodu Senčarju je postalo čudno pri srcu. Prisrčno je pritisnil otroka nase: »No, kaj bi pa rada?« »Mamico, atek,« sta se ga ta čas oklenila bratec in sestra in hitela drug čez drugega: »Saj si nam obljubil novo mamico? Saj jo imamo tako radi in tako lepe povesti zna povedati in gospod doktor je rekel, da bo kmalu zdrava in bo potem odšla k svoji mamici v mesto, in potem bo pri nas spet tako pusto kakor pozimi.« »In Mima tudi pravi tako,« je še dodal Marček.

Gospod Senčar je globoko zasopel. Nato je postavil mala

dva na tla: »Otroka moja zlata, stecita brž k Mimi, pa še Betko, Jožka in Saška vzemite s seboj in vse vas naj Mima obleče v vaše najlepše oblekice. Potem pa stecite na vrt in si naberite vsak šopek najlepšega cvetja — pa še enega zame. In potem pojdemo vsi h gospodični Emiliji in jo prav lepo poprosimo, da bo za vedno, za vedno ostala pri nas.«

»Juhu!« je zavriskal Marček in je bil že skozi vrata, Marica pa se je še hitro oklenila očeta krog vratu, preden je z žarečimi očmi stekla za bratcem.

In končno — otroci niso mogli koj razumeti in tudi stara Mima je nekaj dni hodila kakor omotična po graščini, preden ji je bilo docela jasno, da je že skoraj mesec dni stregla svoji novi gospodinji, gospe Milki, s katero se je bil gospod Senčar že na Vidov dan poročil.

Dr. Pobinik pa se je kar naprej muzal in si mel roke, ko je opazoval rastočo srečo in zadovoljnost na Senovem, ki je pripelala do viška, ko so otroci čez leto dni na isti dan dobili novega bratca — in staro mamico.

Dobra
tovariša.

ga namazati s presnim maslom, in zavoj s sadjem je bilo treba zaviti še v močnejši papir, da ne dobi nahrbtnik madežev. In snoči je bilo že tako pozno, ko je legla spat. Možu je morala še zakrpati nogavice, fantu je manjkal gumb pri hlačah in dekletu je morala spustiti rob s krila, ker je tako hitro rasla. Da, saj je vse rada storila, toda če zdaj pomisli, da bo morala ves dan nositi dva nahrbtnika, termo-steklenico in dva plašča — se ji mahoma zazdi, da bi bilo dosti lepše, ko bi mogla ostati sama doma, leči na zofo, zadremati in ničesar slišati. Nikjer bi ne bilo hrušča in trušča, nihče bi ne izražal želja, nihče bi ne prišel z zahtevami! Lepo bi bilo! In vendar se je že ves teden veselila na ta izlet! Veselila se je na šumečo reko, ki jo bo videla, zoreča polja pa jo bodo živo spominjala na detinsko dobo, ki jo je bila preživela na kmetih. In vse bo tako lepo dišalo po senu...

A tu moramo pripomniti, da je krivda na starših, če se otrokom ne zdi samo po sebi razumljivo, da olajšajo staršem, in še posebno materi, mala bremena vsakdanjega življenja. Ne razvajajte otrok, dokler so majhni. Zbudite v njih čut kavalirstva do matere! Na izletih naj vsak član družine sam nosi svojo prtljago. In skupni »proviant« naj bo skupno breme. Zdaj ga nosi ta, zdaj drugi, in tako bodo vsi dobre volje.

A. B.

To je užitek!

Da vas popeljejo v tuji svet.

Družina gre na === izlet ===

Nedeljsko jutro leži nad mestom. Družina se odpravlja na izlet in vsi so že obuti in pripravljeni za odhod. »Joj, mama, kajne, saj boš nesla moj plašč? Tako težko hodim, če imam kaj v roki!« — »Mama, mama, ali bi ne hotela ti vzeti nahrbtnika z malico? Ti ga boš laže nosila, ko bolj počasi hodiš! In jaz sem ga že prejšnjo nedeljo nosil, danes naj ga pa kdo drug vzame!« — Otroci so že nestrpni in malo razburjeni, zato se drami v njih volja do prepiranja. Beseda da besedo in naposled nosi mati prtljago vse družine. In zdaj jo je mahoma minilo veselje do izleta. Noge so ji težke in trudne in prav za prav jo bolijo in bi bilo dosti pametneje, ko bi legla in počivala. Prva je zjutraj vstala in do tega trenutka je bila neumorno na nogah. Temu je bilo treba dati sveže perilo, onemu svežo brisačo, tretjemu je morala ponovno napolniti skodelico s kavo, potem je morala narezati kruha in

Doma je vendar- le najlepše ...

Letos ne bomo potovali v Dalmacijo, niti ne na Bled, tudi v Kamniško Bistrico ne pojdemo in Logarska dolina nas tudi ne bo videla, letos pojdemo namreč na kratko, udobno potovanje, ki nas bo stalo strašno malo denarja. Odkrili smo popolnoma nov kraj, ki nudi vse polno iznenadenj, čeprav bi ga morali natančno poznati kakor lastni žep. Ne bomo se daleč vozili, zakaj ta kraj — toda svoje skrivnosti nečemo izdati! Drugače se nam lahko zgodi, da pridejo naši ljubi sosedi na isto misel. Samo vam zaupamo svojo skrivnost. Sklonite se bliže, da vam lahko šepnemo svojo namero na uho: »Letos ostanemo namreč doma!«

Saj menda niste izmed tistih, ki mislijo, da spada k dobri vzgoji in k lepemu vedenju, da potujejo o počitnicah v Dalmacijo in da jezijo svoje prijatelje,

Tudi doma na Savi je lepo.

Dopust sem preživel na mostu.

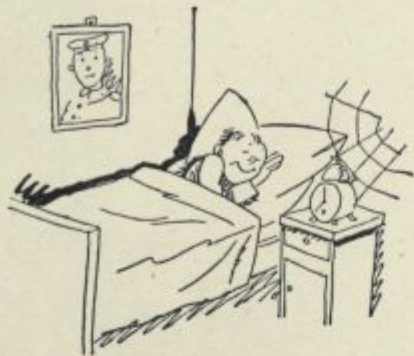
ki so morali ostati doma, z razglednicami, in ki mislijo, da morajo na vsak način v letovišču shujšati za pet kil? Saj menda ne boste trdili, da poznate mesto, v katerem živite, do zadnje podrobnosti. Stavim glavo, da lahko odkrijete še marsikaj zanimivega in lepega, o čemer doslej še pojma niste imeli. Le poizkusite enkrat!

Pomislite samo, kako trudni in zbiti pridejo ljudje s tako imenovanega oddiha domov. Od jutra do večera nič drugega kakor oddih in spet oddih. To mora iti tudi najbolj odpornemu človeku do živega!

Ali ni dosti bolj pametno, da ostanemo doma? Doma se lahko odpočijemo, kolikor in kakor nas je volja; doma je odvisno naše razpoloženje od nas samih in od nobenih vodnikov! Mirno in brez naglice lahko prehodimo okolico mesta, ki si je — bodimo odkriti — še nikoli nismo z odprtimi očmi ogledali. Drugače bi morali že davno vedeti, da leži takoj za zadnjimi hišami, če pridemo čez most, najlepši košček sveta, ki ga ni moči najti na vsem zemljevidu Evrope.

In doma je toliko stvari, ki se jih lahko lotimo. Stanovanje lahko pospravimo, vrt oplevemo, rože zalivamo, občudujemo solnčni zahod, v uti lahko priredimo beneško noč z lampijoni, in če

nas premaga trudnost od brezdelja, se kratkoma zleknemo v naslanjaču, ki smo si ga nalašč postavili na vrt, in se damo od muh do dobrega opikati. In če imamo le količkaj domišljije, si lahko

Zjutraj se naspim, kolikor hočem, in ležim v lastni postelji...

mislimo, da nas pikajo dalmatinski komarji! Saj menda niste mislili, da v Dalmaciji ni komarjev? Ali pa da so tam takšni komarji, ki ne pikajo? In solnce sije pri nas doma prav tako lepo z neba kakor v kateremkoli svetovnem kopališču! Gospoda, ne smete namreč mi-

Foto: Dušan Čeh, Zagreb.

in zvečer grem na vrček piva.

sliti, da imajo v raznih svetovnih zdraviliščih in letoviščih kakšno posebno solnce in da samo tisto daje telesu lepo rjavo barvo!

Da, letos, ker nas je tako volja, ostanemo z veseljem doma! Nedaleč od našega doma je kopališče, kjer se lahko imenitno kopamo. In kar je glavno, kadar bo deževalo, bomo imeli doma svoje štiri stene, ko bi pa šli v letovišče in bi nas tam ujelo deževno vreme, bi se

Med dopustom sem kosil in spravljaj seno. Tudi to je užitek...

Moje stezice skozi gozd...

ne imeli kam dejati in bi bili od slabe volje zeleni in naježeni. Doma imamo knjige, ki jih ljubimo, doma imamo mehke postelje, doma imamo mehek naslanjač — doma imamo vse, kar si srce poželi, kadar zunaj dežuje!

Ce v kljub vsemu temu še zdaj dvomite, da bi mogli z veselim srcem pre-

Ce je deževalo, sem se spravil na podstrešje in bral Malega viteza... To so bile najlepše ure...

živeti počitnice doma, vam damo še nekaj nasvetov: ali ste si že kdaj ogledali okoliške cerkve? Pot do njih vodi skozi najlepši slovenski gozd. In če boste trudni od poti, se lahko v gostilni, ki leži tik za prvo cerkvijo, imenitno odpočijete. Tam boste pili najboljše slovensko vino.

Kje neki na svetu najdete toliko zaposlitve in toliko prijetnega razvedrila kakor ravno doma? Doma se oddahnemo in odpočijemo z vso udobnostjo, medtem ko smo se v letoviščih primorani oddahmili! Torej ljubo doma, kdor ga ima!

Prijateljem, ki so se parili v Dalmaciji, sem pa pisal razglednico.

Skok na Iliriji je prav tako interesanten, kakor skok v dragem morskem kopališču.

A. Maurois:

Popolna tajnica

Pred tridesetimi leti je nastal po vsem svetu, in malo prej menda že v Zedinjenih državah, nov tip ženske: tajnica. V vsaki pisarni newyorški, v Londonu in v Parizu dobimo pri vsakem trgovcu, vsakem politiku, advokatu mlado, diskretno, marljivo žensko dobrega spomina in nadčloveškega takta. To je »šefova tajnica«.

Njena moč je velika, in kdor pozna razmere, ve, da je od nje odvisna vsa naklonjenost in podpora, pa tudi nesimpatije in odklonitev. V mnogih primerih se zdi, da bi znala bolje voditi zavod kakor šef sam. Toda spretna tajnica pazi, da ne izda svoje premoči. Dasi je to le ena izmed njenih najmanjših vlog, se sama imenuje »pisarico«.

»Kajne — niste pozabili, gospod Brown,« pravi tiho kralju založništva, »da morate danes sprejeti pisatelja X? Morda bi lahko pogledali nekoliko njegov rokopis... Ne utegnate, to sem vedela, ste tako strašno zaposleni...

Dr. N. Preobraženski:

Bela gospodična

Petinsedemdeseta obletnica rojstva Marije Baškircve je pokazala, da človeštvo ni pozabilo na to edinstveno žensko postavbo. Dobili smo celo dunajski film »Baškircva«, v katerem je oblikovala Lily Darvas v naslovni vlogi žalostno usodo v cvetu trinajsetih pomladi od letike pokošenega dekleta. A čustvena filmska zgodba se ni dotaknila čudovite vsebine tega kratkega življenja, katerega nemisljiva lepota in neutrudljiva notranja poglobitev tudi zdaj še ni izgubila pomena za mednarodne psihologe oziroma raziskovalce zakonov tvornosti.

Musja Baškircva, ljubljanka bogatih staršev z veleposestvom v južni Rusiji, je zrasla v razkošju, ki ga je bila vajena kakor zraka. Čut za lepoto je postal odločilen za vse njene dožitke. Po vaticanskih zbirkah očarana je nekoč zapisala, da »bi Rim nič ne pomenil brez papežev«, in je res pobožno poljubila roko sv. očetu. A kleče je morala opaziti, da »mu preveč visi spodnja ustnica in da govori jako slabo francoščino«. Njeni starši se niso razumeli. Mati je odpeljala hčerko v inozemstvo. Bivala je v Parizu in na Rivieri, kjer se je popolnoma vživela v pisano mednarodno družbo. Le malokdaj je videla rusko domovino. Imela je dovršeno lepo postavbo, kakor Pe-

Sploh ne razumem, kako morete toliko stvari hkrati opraviti... gospod Brown... Za vsak primer sem pripravila kratko vsebino rokopisa... da, tu je... Prosim, ne menite se za opombe... ki sem jih pripisala... saj vem, da je moje naziranje brez pomena... da se boste sami odločili, toda morda vam bo to nekoliko olajšalo delo... Ah, skoraj bi bila pozabila... danes je zadnji dan za napoved dohodkov... Ne... nič se ne bojte... to sem že opravila s knjigovodjo... dovolj je, če pregledate številke... Potem so prišli sem od časopisnega založništva, da bi vas vprašali, kako sodite o literarni ceni... ne, ne bodite hudi, gospod Brown, napravila sem tukajle kratko poročilo... saj poznam vaše nazore o tem... samo popravite... kar vam ne bo po volji...«

Idealna tajnica ni zaljubljena v svojega šefa. To bi prineslo v njuno razmerje erotično vznemirjajoč ton, ki bi bil delu v škodo. Idealna tajnica ne ljubi nobenega moža (vsaj ne tistega, za katerega dela). Ljubi svoje delo, svoj poklic. Vesela je dobro izvršenega dela. Kakor marsikaterega velikega režiserja, jo veseli, če igra stransko vlogo, da igro laže in zanesljiveje vodi...

pelka drobne nožice, krasno glavico z izrazom nedolžnega otroka in v grški vozni spleteno temnozlate lase. Vse je gledalo za njo, če je vodila v Nizzi svoja dva drobna bela ponča. Ko je priredila ondi ljudski karneval z vinom in plesom ter zapela množici, so jo pozdravljali navdušeni klici: »Che bella regina!« Bila je znana po svoji priljubljeni barvi kot signorina bianca, prevajala v velikih kovčegih vsaj po dvajset belih oblek in bila vajena splošnega občudovanja. Njene zmage na modnih plesih, plemiška ozkoscčnost in naivni monarhizem z nejasno slutnjo o nekih »vislih vrednih« ruskih komunistih se bodo zdeli zabavni sodobni ženi. A tem več sočutja in občudovanja vzbuja glavno delo njenega življenja, velikanski francoski dnevnik, nad dva tisoč strani tiste dragocene, neumljeno iskrene izpovedi, ki je rešila ime Baškircve pozabe. Pričela ga je s 13 leti, nadaljevala s cigareto v ustih vsako noč in mu naklonila več truda, kakor bi smela zaradi svojega rahlega zdravja.

Baškircva je nagonsko sovražila sodobne ruske nevarne prevratne nauke, ki so napadali zasebno lastnino in odklanjali kot ljudstvu nepotrebno tisto umetnost, ki je tvorila vsebino njenega življenja. Obsojala je takratne ruske »nihilistke«, ki so zaradi revolucije ali samo zaradi v domovini nedostopnega javnega delovanja bežale iz urejenih domačih razmer v emigracijo. Sama tudi ni bila potrebna nobenega sličnega preloma. Bivala je v inozemstvu, kjer si je osorno in neizprosno izvojevala popolno neodvisnost v lastnem domu, ne da bi se bila zmenila za ugovore matere ali tete. Dnevnik, v katerem je zapustila »polovico svoje osebnosti brez prikrivanja, laži in poze«, kaže, kako nepričakovano je zrasla aristokratsko navdahnjena gospodična preko obzorja svoje okolice. Izredna nadar-

Zakaj je ta vloga zmeraj ali skoraj zmeraj zaupana ženskam? Ali so njene tehnične zmožnosti večje? Ali ne more mož postati prav tako dober pisar in tekmovati z žensko v boju za to službo?

To bi navsezadnje ne bilo nič nemogočega. Šef pisarne v ministrstvu je nekaj podobnega kakor zasebni tajnik. Toda priznati moramo, da imajo ženske večje uspehe.

Tajnica je zaupnica moža. Vidi kulise življenja velikega moža. Pozna tisoč stvari, ki jih on noče nikomur izdati. Med dvema možema je zmeraj tekma. Podrejeni si misli: kaj je prav za prav na njem tako posebnega? Ali bi ne bil jaz morda sposobnejši od njega, da bi vse to vodil, pisal in upravljal...?

Pri ženski kaj takega ni. Tisočletni instinkt uči moža, da more pod določenimi pogoji imeti do ženske neomejeno zaupanje... Do ženske, ki zna ščititi možovo častihlepnost in jo krotiti.

Triumf tajnice ustreza globoki potrebi današnje dobe: za mlado žensko, ki ljubi delo, ni lepšega poklica, v svoji »prokuri« lahko razvija neomejeno moč...

jenost se je družila pri Baškircvi z mučnim hrepenenjem, da bi karkoli zapustila po sebi, da bi ne izgnila po smrti brez sledu. Zato se je kmalu počutila osamljeno v tistih salonih, ki jih je bila poprej vajena smatrati za višek evropske kulture. Naveličala se je smešne domišljavosti in površnosti »odličnega sveta«, kjer so avtoritetno razpravljali omejeni ljubitelji diletanti o umetnosti in književnosti, ne da bi se zavedali lastne nezmožnosti. To spoznanje je prišlo kot sad vztrajne večletne samoljubnosti. »Vse, kar znam, dolgujem samo sebi«, je ponosno zapisala. Povabila je učitelje, š navlekla skladovnice knjig in predelala vse šolsko gradivo od kemije do Horaca s Plutarhom, ki ju citira na vsakem koraku kakor nobena gospodična v naših dneh. Mati, ki je prepustila oboževani hčerki popolno prostost, se ni vtikala v vzgojo. Njena sebi prepuščena, doma redkobesedna, svojeglava, malo ošabna Musja je postala z dvajsetimi leti vsestransko izobražena mlada dama, nadarjena glasbenica z globokim filozofsko-političnim zanimanjem. Poleg »obeh materinščin«, ruščine in francoščine, je dobro govorila tudi angleško in italijansko. Dnevnik, zvesta podoba njenega življenja, je pozneje vzbujal občudovanje najrazličnejših vodilnih osebnosti: Gladstona, Lombrosa, A. Theuriet in dr. Med njenimi stalnimi dopisniki je bil tudi Maupassant. Znaní François Coppée ji je napravil največji poklon, ko je pisal o njenem »jeklenem, docela moškemu duhu pod očarljivo žensko zunanostjo; une épée cachée parmi des parures de femme«. Sodobnik pripoveduje, da je zavidala Baškircvi samo eno žensko na svetu, veliko igralko Saro Bernhardtovo. Znanci na Rivieri so nekoč zasmehovali te želje kot preneskromne: igralka je bila najslavnejša ženska v Evropi, dnevniki so neprestano poročali o njenih ču-

daštvih in uspehih, Musja se je razvnela in se odrezala: »Če jo zavidam, jo zavidam samo na ta način, kakor je zavidal Byron Napoleon!« Njena samozavest ni bila bahaška. Sodobni znanstveniki, politiki, književniki in umetniki so soglasno priznavali genialne zmožnosti Baškircve na različnih področjih njenega zanimanja. Poleg nadarjenosti je presenečala z vztrajnostjo. Htela je delati, kakor bi bila stutla bližnjemu smrti. Žal, da se ni bala zaman za svoje zdravje. S 16 leti se ji je prvič ulila kri iz grla. Mučil jo je hud kašelj in stalno vratno vnetje. Imela je lep mezzosopran, a naposled je morala opustiti petje. Potem se je poslovlil od godbe: od harfe, gitare in mandoline. Sluh jo je zapuščal. Ni več razločila tiktakanja ure. Glasovi naokrog so se ji zdeli nejasni in hudo je trpela, ko je prkrivala to napako. S tem večjo vztrajnostjo se je lotila edine umetnosti, katere je ostala zmožna: po potkusih v kiparstvu se je odločila za slikarstvo. Seveda si je uredila atelje s preprogami in kipi, si najela vrt za slikanje na planem. Ostala je kljub boleznim med najlepšimi v pestri družbi tistih Američank, Švicark, Spank in Francozinj, ki so se učile pri pariških mojstrih. Bila je tudi med najbolj imoviti. Tovarišice so se spogledovale, če se je pripeljala k uri z lastno vprego in je nosil za njo zamorček Chocolat stojalo z barvami. Součenke so mislile, da se zanima bogata Rusinja predvsem za ples in druge zabave. Ako bi bile le vedele, koliko zraven trpi in kolikokrat je morala ostati doma zaradi stalnega mučnega glavobola! Vzdihovala je še v gledališču, kjer ni mogla zasledovati predstave: saj je imela dolžnost razkazovati svoje večerne obleke in sodelovati pri brezpomembnem lažduhovitem razgovoru v materini stalni loži. A kmalu si je poiskala med umetniki resnejših znancev. Zbrala je v svojem ateljeju družbo, ki ni imela nič skupnega z njenim dosedanjim krogom. Novi pariški tovariši so imeli drugačne nazor, zahtevali so preprost, naraven nastop in odkrito besedo. Samo med njimi je postala Baškircva deležna tiste prepotrebne brezobzirne kritike, ki je ni srečala nikoli poprej. Njena nadarjenost se ni ustrašila ovir. Kakor hitro je spoznala lastne nedostatke, jih je pričela pobijati. Neutrudljivost komaj doraslega lepega dekleta je posebno ganljiva, ker je nalagala pretežke žrtve njenemu zdravju. Kot sotrudnica pariškega časopisa »Citoyenne« se je seznanila Baškircva z vodilnimi feministkami in stopila med oznanjevalke ženske enakopravnosti. Žal, da nudi do sedanjega nepopolne izdaje Dnevni-ka najmanj gradiva za zgodovino tega notranjega razmaha.

Trnjeva pot do popolnosti je bila nedvomno posebno težka za častihlepno, razvajeno gospodično. A pogumno se je poglabila v umetnost, se otrešla prvotnega zunanega hladnega estetizma in dospela do žive iskrenosti takratnega mladega impresionizma. Najrajši je slikala preproste revne otroke. Bila je nepopisno srečna po doseženi zmagi, ko je raz-

stavil leta 1878. pariški Salon des beaux arts, uradna prireditev prosvetnega ministrstva in Zveze francoskih umetnikov, njen znani Meeting, skupino pariških paglavcev, ki kujejo poredne načrte sredi hodnika, in portret mlade ženske s knjigo. »Bela knjiga na zelenem prtu in vijoliče poleg gole roke, ki podpira glavo, delajo skupaj ubran, čvrst učinek. Profesor me hvali. To je nepozaben dan zame!« (Njena slika enega izmed Karađordjevičev viši v beograjskem muzeju kneza Pavla.) Čeprav ni bila Baškircva deležna nobene smotrne vzgoje in je zrasla prevzeta, muhasta, ne da bi rekli, ošabna, je vendar ohranila dobro srce in smisel za pravičnost. Nekoč je pobirala na marmornem stopnišču istega Salona milodare za umetniško podporno društvo. Nihče ni odrekel prispevka lepi nabiralki v krasnem rožnozelenem rokokou Louisa XV. Med darovalci so bili italijanska kraljica vdova in ameriški milijonarji. A Baškircva je posebej zabeležila kot svoj največji uspeh kup bakrenega drobja, 40 soujev, od treh revnih mladih slikarjev. Od kraja so bili urno stekli mimo, a so se takoj zavzeli, obstali, jo gledali in naposled priredili zbirko. »Pravi dar uboge vdove«. Ko je sprejel Salon njene slike in s tem uresničil njeno srčno željo (hudo se je bala odklonitve), je pohitela na magistrat in poklonila pariškemu revežem tisoč frankov »od neimenovane«. »Pobegnili sem, ne da bi poslušala zahvalo. Najbrže je mislil uradnik, da sem bila kje ukradla denar!« Prepričano je ugovarjala tistim materinim znancem, ki so jo vprašali, zakaj slika capine, če je obdana z razkošjem in lepoto, kakor da bi si ne mogla poiskati bolj čedne snovi. »Iskala sem zgolj izrazitost. Ali naj slikam nesrečne, v svilo in čipke zavite male lipove bogove, tiste otroke bogatih staršev, pri katerih pazijo vzgojiteljice na vsak njih korak? Kje pa je pri njih prostodušnost, izrazitost, iskrenost? Umetnik potrebuje samo žive nepoparejene narave. Tisti, ki zasmehujejo naturalizem, ga sploh ne razumejo.«

Hrepenenje po nesmrtnosti, stalne pritožbe na zamujena leta so zedinjene pri Baškircvi s čudnim nemirom. »Ako bi bila jaz boginja in bi me častil vesoljni svet, bi mi bilo še vedno premalo.« Ta ruska in slovanska poteza menda najbolj priča, da ni postala Baškircva nobena Parižanka, da si je prebila v Parizu skoraj vse svoje kratko življenje. Preporod jo je približal domovini. Nekoč je bila zanj Rusija zgolj zunanji pojem. Čudila se je, da se lahko pogovarja z očetovimi kmeti, in je primerjala ukrajinski pestri sejem z eksotično Špansko. Zdaj »je poskakovalo njeno rusko srce od ponosa«, ko je gledala Turgenjevu pri pogrebu v Parizu izkazane časti. Občudovala je Tolstojevu »Vojno in mir« ter si prisegala, da bo tudi ona prispevala k zmagi ruske kulture v Evropi. »Če bom kdaj kaj ustvarila, se bom povrnila v svojo veliko domovino, da bom delala zanj.« A bila je zapisana smrti. Zaman je trpela muke, na katere jo je obsojala takratna protijetiki brezpomorna medicina. Vdihavala je jodovo soparo. Nosila je jodove obve-

ze, ki so zapuščale tako grde rumene madeže, da ni več mogla nositi izrezane večerne obleke. Profesor je naposled rekel, da ni nobenega upanja več. Žalostna ljubezen njenega učitelja, nadarjenega slikarja Julesa Bastiena Lepagea, je razsvetlila to zadnje obupno obdobje Musjinega življenja. Najbrže bi ne bila hotela ponosna lepota, ki so jo snubili angleški lordi, italijanski grofi in francoski plemiči, nikoli vzeti malega grdega možička, sina ubogih bretonskih staršev in nekdanjega poštnega poduradnika. A je visoko cenila njegovo umetnost in mu pomenila vse. Tudi Lepage je bil obsojen: dolgo je bolehal za rakom. Avgusta leta 1884. je bila Baškircva še na obisku pri Lepageu. Prinesla mu je mleka od svoje koke, ki jo je bila kupila na zdravnikovo zahtevo. Pogovarjala sta se o razstavah in vlivala drug drugemu pogum. Nato je Musja obležala in ni smela zapustiti postelje. Lepagejev močni brat ga je skoraj vsak dan nosil po stopnicah k Baškircvi. »Joj, ko bi vas vsaj enkrat še mogel slikati!« je vzdihoval bolnik, ko je gledal onemoglo Musjo v beli obleki, zavito v morje dragocenih starinskih čipk. Dne 20. oktobra je zapisala Baškircva zadnje besede v dnevnik. Bog je ostal njeno zadnje upanje. »Če je tudi vse izgubljeno, ne bom tožila, ker je Bog tako hotel. Srečna sem tudi v nesreči. Ne vem, ali mi bodo verjeli, ali meni se zdijo lepe tudi solze in žalost. Blagosloviljam življenje celo v trenutku obupa, ker je vendar prelepo.« Umrla je enajst dni pozneje dne zadnjega oktobra ob zori, stara komaj 24 let. »Umreva skupaj!« je zahropela, kakor bi bil Lepage pri njej. Teden dni pozneje je šel učitelj za lepo učenko.

Zdaj spi Baškircva zadnje spanje v težki bizantinski kapeli sredi tihega predmestnega pariškega pokopališča. Mati je bila postavila vanjo vso opremo slikarske delavnice, v kateri je umrla Musja. A dediči so pozneje raznesli preproge in pohištvo. Angleški in ameriški častlci večkrat iščejo grob Baškircve v Nizzi, kjer je najrajši bivala in kjer leži na ruskem pokopališču njena mati. Francoski tisk je večkrat razpravljaj, ali bi ne kazalo prenesti v isto rodbinsko grobnico v Nizzi tudi Musjine ostanke. A to bi veliko stalo, in revolucija je razpršila nekdanje bogate sorodnike. Sicer pa ne pozabijo Parižani na grob. Spomenik propada, a je vedno okrašen s cvetkami: z vijolicami, lilijami in vrtnicami, ki jih je tako rada imela Musja v teku svojega kratkega, slajnega in tragičnega življenja.

V francoščini spisani in v vse glavne evropske jezike prevedeni Dnevnik je ostal nepopoln, da si je izšel leta 1933. v Parizu zvezek poprej neobjavljenih strani rokopisa. Novo nemško izdajo spisov Baškircve uvaja vestno spisan življenjepis, delo P. Wieglerja. Alleyev francoski roman »Zlatooka maska« obdeluje njeno usodo. Ruski pisatelj S. Glad je pravkar izdal v Ameriki angleško knjigo o Baškircvi. A zgodba njenega razvoja še čaka na raziskovalca, ki bo ugotovil slovanski in ruski značaj njene tvornosti.

(Nadaljevanje.)

Karli je stopal poleg njiju z njenim kovčegom v roki. Rad bi nekaj govoril, zlasti z njim bi rad prišel do jasnega, prijateljskega odnosa, ta mali Karli, ki se še ni in se najbrže tudi nikdar ne bo odvadil zale-tavanja v svet in ljudi.

»Pomisli, Janko! Berta mi je dala denar — tri sto-take! In rože, same rdeče, jako lepe rože.« Anamariji je ganjenost trepetala v grlu in je še krepkeje stisnila Povodnov komolec, za katerega se je bila oprijela.

»Popolnoma nepotrebno,« je zamrmral Povoden, ki ni maral Berte Dolinarjeve, ker se mu je zdelo, da se mu še vedno posmehuje. Sicer pa ni razumel ganjenosti svoje neveste. Zato je prav osorno vprašal: »Ali je kaj resnice na tem, kar se klepeta po Podgorici, da sta si namreč Leben in ona precej po »knofih« in da se je Leben zaradi nje ločil od svoje žene.«

»Jaz nič ne vem,« je užaljeno odvrnila ona in stisnila ustne. Bolelo jo je takšno govorjenje. Janko je vendar tako dober in spodoben človek, zato bi ne smel ponavljati takih čenč.

»Jaz pa nekaj vem, a prosim, da ostane med nami. Leben mi je sam povedal, da se bo ločil in potem z Dolinarjevo poročil. Saj mu tudi ni zameriti...«

Tako, sedaj je izčeval, kar naj bi ohranil v sebi kot »sveto tajnost«. In ker sta onadva molčala in ker je bilo njega samega tega greha takoj sram in ker se ga je takoj tudi pokesal, je pričel na moč opravičevati in hvaliti Lebna in Dolinarjevo.

Prepozno! Prepozno! Preneumno, da se je moral izblebetati! Tako dolgo ga je mikalo in peklo, da je izpregovoril, in zdaj se je zdel sam sebi umazan in nepošten. In vse to Povodnu na ljubo!

Ko je bila Anamarija že v postelji, je še vedno mislila na Karlijevo novico. Berta je njej dala denar. Svoj denar, ki ga bo sama nujno potrebna. Denar, ki so ga morda močile solze. Berta Dolinarjeva, utelešena ironija, se hoče boriti za srečo in daje denar njej, nevesti, ko bo vendar sama revna, zaničevana nevesta.

Zato je bila zadnje čase še tišja, še jedkejša kakor kdaj poprej.

Za srečo... za ljubezen...

Karli pa je povabil Povodna s seboj v domačo gostilno. Tam je bila v posebni sobi velika družba boljše gospode. Verderber, Schieber, Bende, sicer brez svojih žena, a sicer z vsem častnim spremstvom podgoriškega podrepništva. Namizni prt je bil že ves

polit in ponesnažen s tobakom. Pod stropom pa se je valil gost tobačni dim. Gospoda je bila že nekoliko okajena in glasna.

Karli si je hotel posaditi Povodna k mali mizici in tako dobiti priložnost za razgovor, pa so ju, komaj da sta vstopila, že klicali k sebi. Povodna so vzeli v sredo med Bendeta in Schieberja, Karli pa je imel poleg Ničese na koncu mize sedež primaknjen. Njemu nasproti se je smehljal Rajko Flerin, lepo oblečen, lepo počesan in nakodran, Karliju v jezo in spotiko.

Medtem ko so Povodna pitali z neslanimi dovtipi o poročnih nočeh in sličnim ter ga zalivali z vinom, se je Karli obregal ob Flerina in Ničeso. Nazadnje je opazil Verderber prepiranje na koncu mize in zaklical Karliju prav posmehljivo: »Na, vi boste tudi težko umirali, vi, mladenič idealnih nazorov!«

Vsi so se smejali, tudi Povoden. Najbolj pa Ničesa in Flerin.

Karli je iskal besedo, ki bi jo zabrusil gospodu »Bankdirektorju«, a kaj ko je ni mogel najti in ko je bilo smeha že konec, ko je hotel izpregovoriti: »Vi pa menda še težje, malomeščanski general!« Sicer pa bi ga brata, ki sta bila oba tudi pri mizi, za te besede najbrže nagnala spat.

Šel je rajši sam.

V gostilniški sobi je hotel popiti nekaj kozarcev vina, da bi se upijal.

Nikogar ni bilo več v tej sobi, le Majhen sam je sedel v kotu pred polnim bokalom in mrmral nekaj predse. Natarica je bila odšla spat. Kaj ko bi šel za njo?

Tedaj ga je Majhen opazil.

»Aha, ti si! No, pridi malo k meni, če te ni sram, no pridi!« Bil je zelo pijan. Oči je imel izbuljene in pogled zameglen. Tudi klobuk je imel glavi. Karli se je usedel k njemu. Ni se mu dalo piti. Vino se mu je že upiralo. Majhnova sapa mu je bila pokvarila tek do pijače, tako zoprno smrdljiva je bila. Majhen pa ga je prijel za roko in mu govoril prav v lice, se majal sicer sem in tja, a odmaknil se ni. Tudi Karli se ni odmaknil, ker se je bal, da bi mu oni zameril.

»Malo še ostani tu pri meni, sicer pa — saj vem, da me ne moreš videti, no, pa le potrpi, malo še potrpi z menoj, ti smrkolin, ki se lahko smeješ, saj nisi tako pijan ko jaz, saj te ni treba biti sram samega sebe, kakor je mene. Vidiš, ti si zadel terno, čeprav si veliko prebedast, da bi razumel, kaj je to terna — razumeš? Moja terna pa je šla po zlu... da, da, šla je, šla. No, pa saj pijem za svoj denar in moji dolgovi so moji dolgovi in vas nič ne brigajo. Le povej, ali te to kaj briga? No, saj vem, da te to prav nič ne zanima in da bi se me rad rešil, kar pojdi tja noter in jim reci, da so maliki... no, pojdi! Ah, veš kaj, pojdi z menoj, meni je slabo, pojdi z menoj domov...«

Klatil je z rokami, se bil po čelu, potem pa je prosil in njegove izbuljene oči so gledale v Karlija votlo, pijano, skoraj mrtvo.

Karli je šel z njim. Pomagal mu je, da se je sezul in slekel. Potem je hotel iti. A Majhen je opazil njegovo kretnjo in se zagnal v postelji, kakor bi hotel poskočiti.

»Ostani tu, Karli, ostani pri meni, samo malo še ostani. Glej, tam na omari je slivovka... kaj je ni? No, če je ni, jo je Johana ukradla — pa vendarle ostani, Karli, ne hodi stran...«

»Saj ostanem,« je obljubil Karli in se nevoljen usedel na rob postelje. »Ali mi hočeš kaj povedati?«

»Ne, ne, samo da ne bom tako prekleto sam, veš...« Pokril se je preko glave in nekaj časa molčal. Karli je čakal.

Nenadoma pa je planil Majhen pokonci, potegnil predal iz nočne omarice in vrgel nekaj podolgovatega, bleščečega po tleh.

»Daj sem!« je zavpil, ko je Karli pobral okvir z Anamarijino sliko. Šipa se je bila razbila in kosci stekla so še štrleli iz okvira.

Majhen je izdrl sliko in jo raztrgal na drobne kosce. Potem je treščil okvir drugič po tleh, in Karli ga ni več hitel pobirati.

Majhen pa je raztrgano fotografijo, ta poslikani papir, kosce za koscem pojedel, kosce za koscem prežvečil in pogoltnil. V očeh se mu je bojeval srd s solzami, pijanost z norostjo. Potem pa je legel in zaprl oči, kakor bi se ne bilo nič zgodilo. Roko je imel na odeji in mezinec je bil okrvavljen. Vrezal se je bil ob steklo, ko je izdiral in trgal fotografijo. Nekajkrat je globoko zasopel, potem zagrgal že v spanju in pričel z na pol odprtimi usti na pol glasno hrliti. Karli je utrnil luč in odšel.

Neumnost!

Notri so peli, kričali, rjovedi, in Verderberjev glas, masten in nadušljiv bariton, je prekril vse.

Karli si je v kuhinji nalil polno skodelico ruma, ga zmešal s sladkorjem in izpil.

Fej! Žgalo ga je po grlu in padlo kakor kamen težko v želodec. Ah kaj, upijaniti se je treba, pozabiti, da si podlež...

Nekaj dni pozneje je Podgorica že imela svojo senzacijo.

*

Majhen in Dolinarjeva sta sedela pri večerji v Marnovi gostilni. Vsa ostala družba se je bila raztepla, Leben pa sploh ni več zahajal k Marneu, odkar se je Anamarija poročila.

Okrog dolge mize so zborovali »večerničarji«.

Doktor Bende jim je le še na videz predsedoval. V resnici pa je vodil besede in pogovor gospod Schieber, ki je v vsej Podgorici priznaval za sebi nadrejenega edinole primarija doktorja Sušca, toda ta je žal že od nekdanj odklanjal »večerničarsko« družbo. Gospod Schieber pa je postal velik gospod, ki ga je Bende zaupno nagovarjal »Mavrica«, kar naj bi bil ljubezniv slovenski prevod Schieberjevega imena »Moritz«. Z Gobcem in Gobeždarjem je občeval »Mavrica« zelo zviška, Kambiča in Bendeta si je hotel obdržati za prijatelja, Verderberja pa je cenil in upošteval kot dragocenega poslovnega zaveznika in spretnega prevejanca, vse drugo na dolenjem koncu mize razen inženjerja Marna pa je živelo od milosti in na račun njegovega velikopoteznega pokroviteljstva. Samo lepi Šani, on, ki bi ga imel v resnici rad za prijatelja, se mu je gladko in hladno izmuznil vsakokrat, kadar je »Mavrica« mislil, da je že njegov.

Gospod Ničesa, Schieberjev pisar, ki so ga v Podgorici klicali za ravnatelja, je bil predsednik dolenjskega konca. Tudi on je znal pokazati svoje novo dostojanstvo, s Verderberjem se je celo tikal.

Berta Dolinarjeva je bila že pred nekaj tedni zamenjala svoj stari prostor za prostor, ki je bil včasih Lojzetov, tako da je zdaj kazala večerničarski družbi hrbet, kakor je to delal svojčas nalašč Lojze Leben. Tudi ona je to storila nalašč, a ne iz istega vzroka kakor on, ampak zato, ker ni mogla več mirno in počasi jesti in se med jedjo prav ironično in vprašujoče ozirati po onih obrazih, pa je zato postala nemirna in nesigurna. Majhen te izpremembe še skoraj opazil ni, ker ga taka neznatna reč ni mogla več niti za trenutek dvigniti iz njegove običajne ravnodušnosti. Zanj je bila ta miza vsa izpremenjena že od tedaj, ko sta se bila Povoden in z njim Anamarija preselila na drugi konec sobe k bančnim uradnikom.

A Berta jih čuti v hrbtu in na tilniku te njih poglede, ki jo otipavajo, njih misli, ugibajoče in umažane, ki ji trgajo obleko raz slokega, vse dotlej neopaženega in varno očiuvanega telesa. In vsaka beseda, ki jo tam zamrmrajo, zašepetajo ali na pol glasno vržejo medse, se ji zapiči kakor trn v živo, dasi je ni bila razločno ujela. Kakšne druge skrivnosti bi sicer ti ljudje v tej gostilni tako zaupno obravnavali? Njo imajo v mislih, njo opravljajo in o njej se menijo, kadar jo zagledajo. Saj nišo le nesramni in radovedni, neusmiljeni, kruti farizeji so!

Kolikokrat se je je te mesece že lotevala malodušnost, ki je prej ni poznala. A kloniti ni hotela, ni smela. Njen poraz bi bil tudi njegov poraz in znižanje njih, njenih sovražnikov. Morala pa sta zmagati Lojze in ona, Berta, potem šele bosta smela biti za svoje soljudi, za svoje ljubeznive »bližnje« tudi onadva — človeka. Takšno je pristno človeško mišljenje! Boj je krut in v svoji krutosti še krivičen! Njemu ne zamerijo toliko, njega hočejo izpreobrniti izlepa, kot rešenega konvertita ga hočejo privedi nazaj v varno zavetje! Njo pa, ki se je njega in njegove bridkosladke ljubezni branila, kolikor se je kot ženska mogla braniti, njo preklinjajo in psujejo kot zlega duha, kot zapeljivko. Ona, pa — zapeljivka...

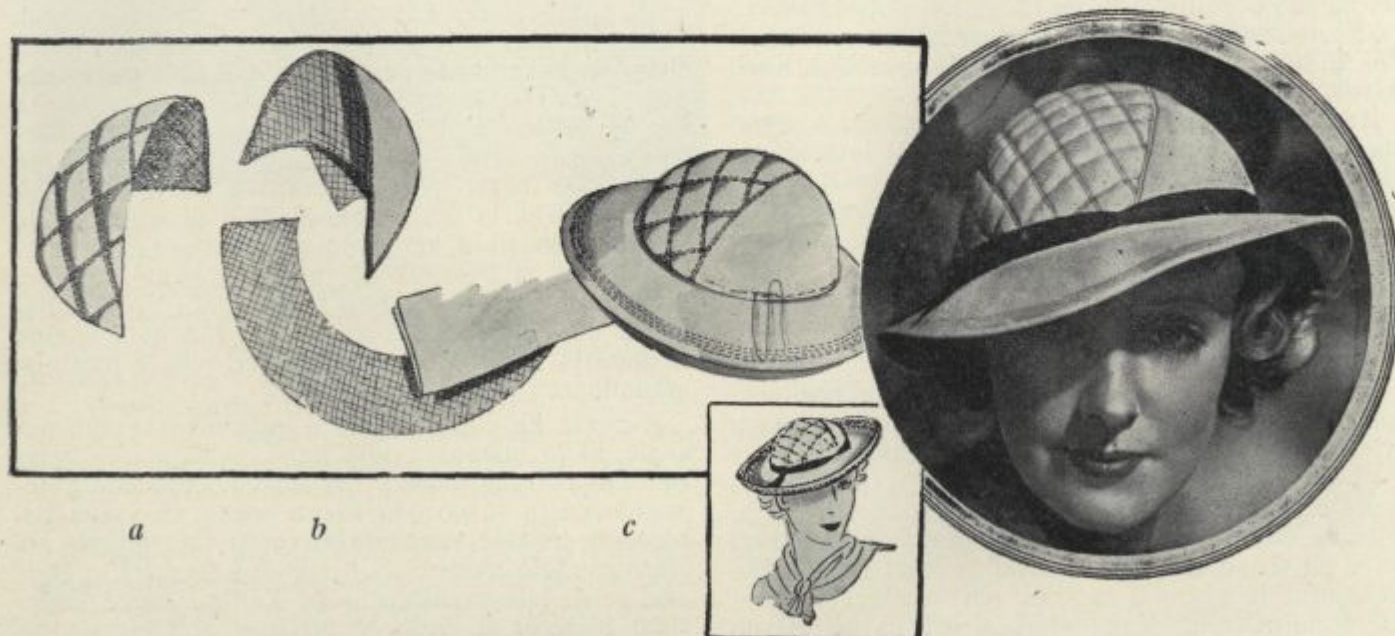
Vsi so že izvedeli, vse mesto je že polno te novice. Nekateri, zlasti moški, si jo radovedno ogledujejo, češ, ti si takšna, kdo bi si bil mislil, lej jo tičko... Drugi, zlasti ženske, jo merijo od pet do klobuka, češ, tudi take nam ogražajo domove ter kvarijo in kradejo može...

Ali je to že vse, ali ne bo morda še huje?

Lojze jo prosi, tolaži, roti za ceno svojega življenja, naj vztraja pri njem! Pravi, da so vsi skupaj le ljudje, izpremenljivi, umrljivi ljudje, nobeni polbogovi, da bi se ne dali premagati. Pa mu je že rekla ono o bojevanju proti neumnosti, a on veruje v človeka ter v svoje in njene sile, s katerimi si hoče ustvariti trdno življenje, ki ga ne bodo omajale človeške hudobije. Nasprotno, on celo upa, da bodo ljudje prej ali slej uvideli in da bo že kmalu vse pozabljeno, odpuščeno...

(Konec prihodnjic.)

Klobuček za Vas in torbica za Vašo hčerko

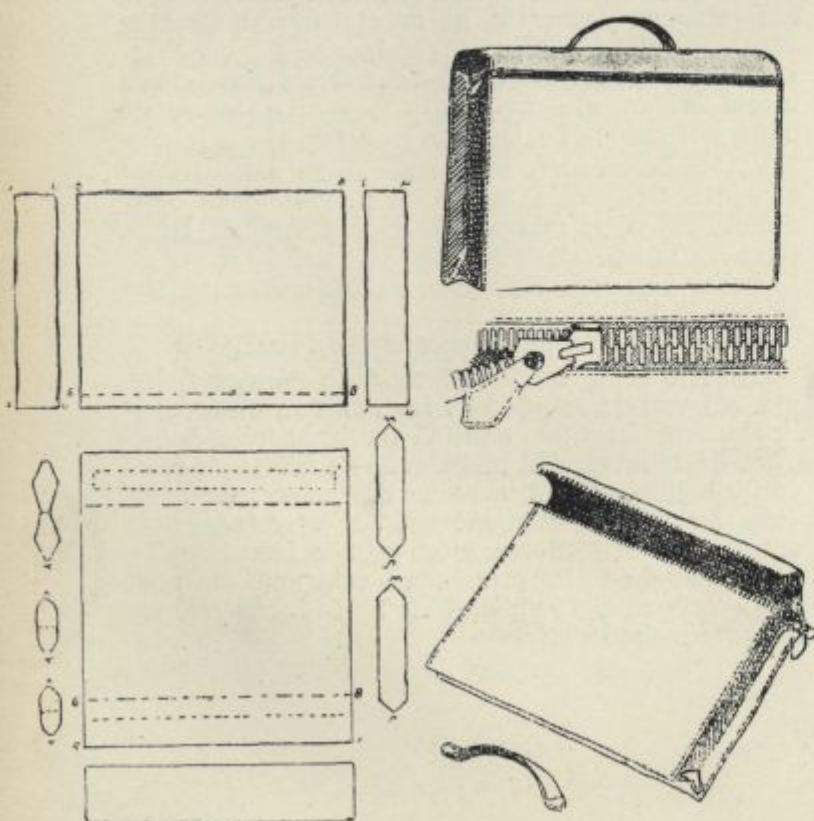
Platnen sportni klobuček

Zanj potrebujemo 80 cm širok in 60 cm dolg kos platna, za prešive pa kordonetno svilo ali kvačkanec, ki mora biti drugačne barve kakor platno. Kroj za glavo, ki ima v obsegu 58 cm, je na krojni poli.

Oglavje je sestavljeno iz treh delov, in sicer iz dveh manjših, prešitih, in iz enega večjega, gladkega, dela. Vse tri dele podložimo z gazo. Najprej sešijemo oba manjša dela in ju prešijemo na kvadrate, kakor je označeno na kroju (glej sliko a). Večji, gladki, del oglavja, ki ga urežemo poprek in tudi

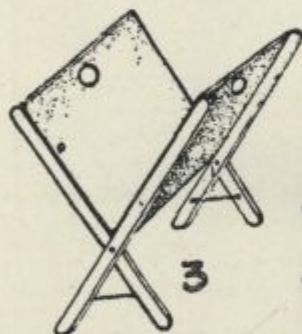
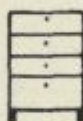
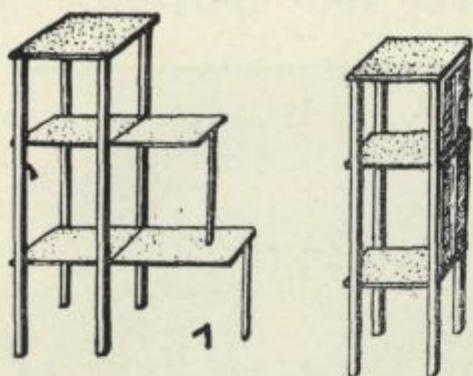
podložimo, na bolj okroglem robu nekoliko naberemo in gube takoj dobro razlikamo, da se ne vidijo, ter ga nato sešijemo s prešito polovico oglavja. Ta šiv potem razlikamo in dvakrat prešijemo s kordonetno svilo.

Za krajevec urežemo po kroju najprej podlogo iz gaze (glej sliko b), ki jo sešijemo tako, da pride rob čez rob. Ta šiv mora biti pri klobučku zadaj. Podlogo preoblečemo na obeh straneh s platnom, ki ga urežemo poprek iz dveh kosov (velikost 85 × 16 cm). Ta dva kosa sešijemo najprej vsakega zase, nato pa na zunanjem robu še oba skupaj in ta rob nekoliko nategnemo; notranji rob krajevca pa nekoliko naberemo in gube takoj razlikamo. Nazadnje sešijemo krajevec z oglavjem (glej sliko c) in pokrijemo šiv z ozkim trakom. Krajevec poljubno upognemo navzgor ali pa navzdol.

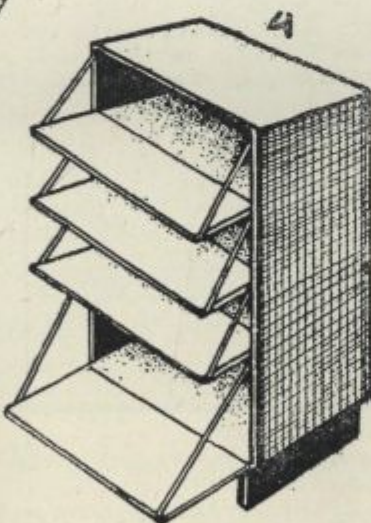

Šolska torbica

Napravite jo lahko iz sirovega ali pa iz temno pobarvanega platna. Na sliki prinašamo pomanjšane dele kroja, ki jih lahko sami poljubno povečate. Torbica je sešita iz petih delov: iz prednjega dela, zadnjega dela, obeh stranskih delov in pa iz pokrova. Prednji in zadnji del ter pokrov lahko krojite v cellem ali pa posamič, kakor pač imate blago. Posamezne dele sešijte na roko ali pa na stroj, in sicer naredite najmanj pol centimetra širok šiv. Zapira se taka torbica s pokrovom ali pa z reskom. Ročaj naredite iz usnjenega pasu. Lično stran torbice lahko okrasite z monogramom ali pa s primerno vezeno.

5

4

Zložljiva košarica

Iz močnejše lepenke urežemo po narisku posamezne dele košarice, vsakega zase, in jih potem prevlečemo s svilo ali kretonom. Prevlečene stranske dele prišijemo na dno z zračnimi vbodi, da se lahko prepogibajo. Robove pokrijemo z vrvco, da se ne vidijo. Ročaj košarice je $4\frac{1}{2}$ cm širok in 34 cm dolg. Stranice košarice zavežujemo s trakovi.

Zaposlite otroke, da se v počitnicah tudi ob deževnih dneh ne bodo dolgočasili!

Vsi predmeti na naši sliki so preprosti, ker so sestavljeni iz samih ravnih desk in letev, ki jih lahko kupimo že urezane in pooblane. Če jih, ko so narejeni, lepo prepleskamo ali lakiramo, bodo kar vsaki sobi v okras.

Na sliki 1 vidimo zložljivo mizico z več policami, ki je prav pripravna, ker zavzame malo prostora in ker se da lahko prenašati. Za takšno mizico potrebujemo štiri ozke letve za noge, štiri deske za police in eno za vrhno ploščo ter še dve krajši letvi za pomožni nogi. Stranski dve polici sta preklopni. Da ostaneta preklopni, privijemo dve majhni kljukici, ki ju držita.

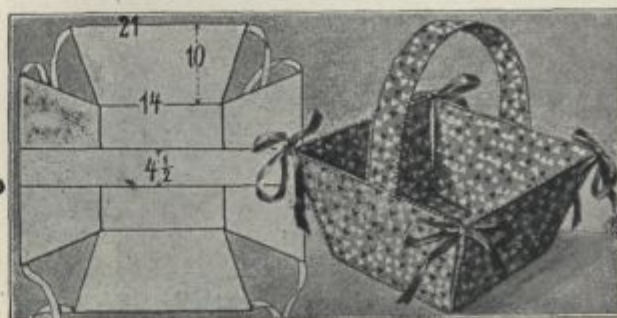
Slika 2 nam kaže obešalnik s polico za klobuke. Zanj kupimo pooblanih deščic in nekoliko medenih ali pa ponikljanih kljuk. Se boljše so koščene kljake, ki ne zarjave in jih tudi ni treba čistiti, so pa seveda dražje. Bočni deščici privijemo z vijaki na spodnjo deščico, na vrh pa privijemo tri tenke prečne letvice, ki jih moramo poprej dobro zgladiti z raskavim papirjem. Obešalnik lahko tudi lužimo ali pa prepleskamo z lakom.

Slika 3 je premično stojalo za časnike, ki se da malo bolj ali manj odpreti, kakor pač hočemo. Kadar stojala ne potrebujemo, ga lahko popolnoma zložimo in spravimo kamorkoli, ker ne zavzame skoraj nič prostora.

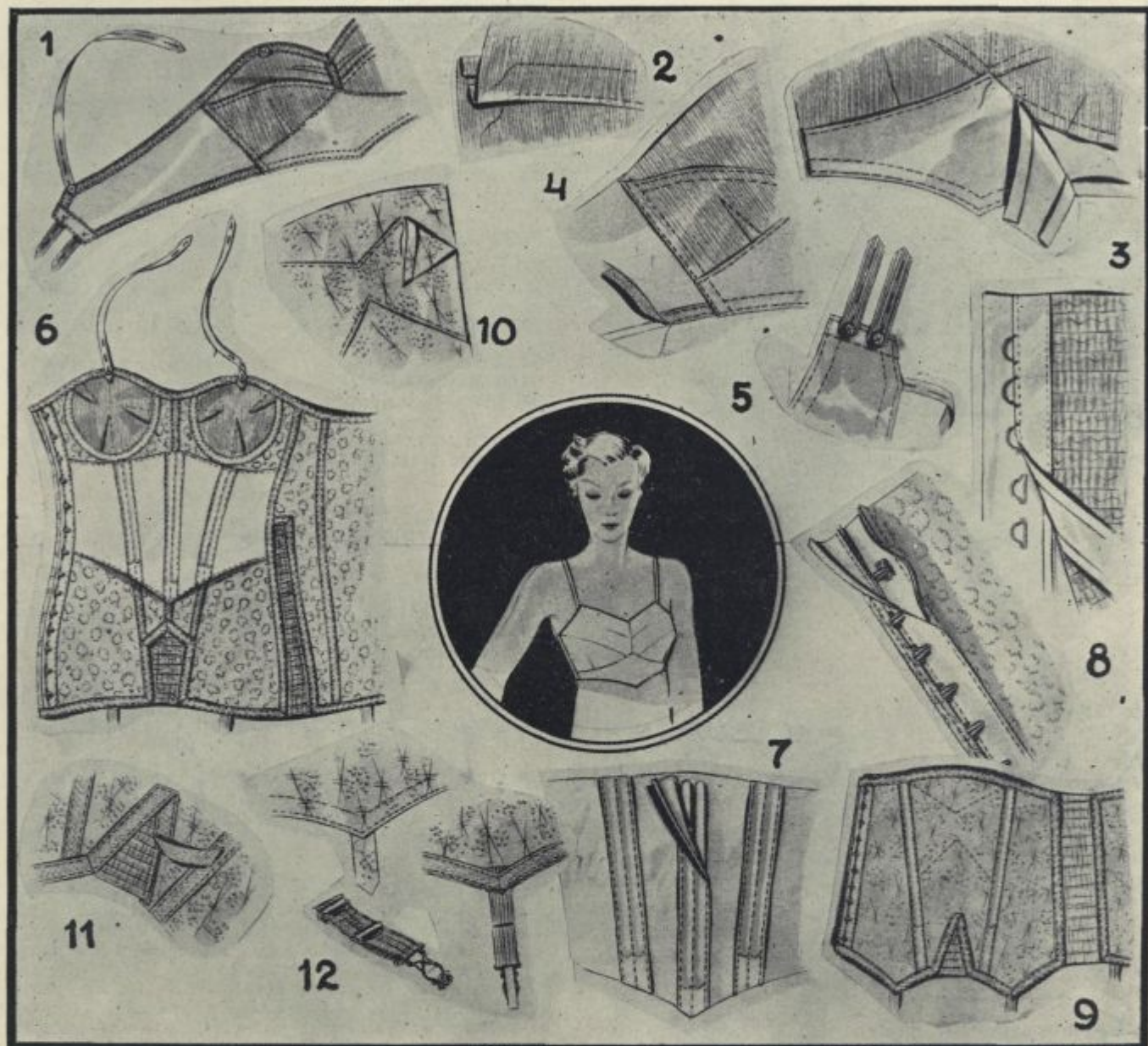
Po dve in dve ozki letvici spojimo v spodnji tretjini (glej sliko) z zakovčnim vijakom. Pod tem vijakom pritrdimo verižico, s katero uravnavamo širino zgornje odprtine. Zgoraj pa pribijemo dve deski iz vezanega lesa ali pa lepenko, prevlečeno s kretonom.

Slika 4 kaže omarico s pridvižnimi pokrovi. Za takšno omarico samo lahko porabimo primerno velik zaboj, za pokrove pa kupimo vezan les. Koliko predalov naredimo, je odvisno od tega, kako velik je zaboj. Vsak pokrov je pritrjen na omarico z dvema tečajema, ob straneh pa še z dvema usnjenima trakovima. Nogi, na katerih stoji omarica, sta dve debelejši letvi, ki sta od odznotraj priviti skozi dno zaboja. Zunanje stranice omarice prepleskamo ali pa prevlečemo s platnom ali pa s kretonom.

Na sliki 5 vidimo stojalo, ki bo posebno dobro služilo otrokom za shranjevanje knjig ali igrač. V vse štiri noge so na notranji strani zarežani zobje za police, ki jih zato lahko predavamo, kakor hočemo. Stojalo lepo prepleskamo ali pa zastremo z zaveso iz kretona ali platna. Platneno zaveso okrasimo s primerno vezanino.

Za one, ki niso več vitke ko breze

Životnik (korzet), oprsник in pas s podvezami ni težko narediti, samo če imamo dober kroj. Najbolje je, da ga vzamemo po že nošenem oprsniku, životniku ali pasu, s katerega obliko smo bili posebno zadovoljni.

Ako delamo po novem kroju, je najpametnejše, če urežemo najprej oprsnik, životnik ali pas iz kakšnega cenenejšega blaga, spnemo potem posamezne dele in jih pomerimo ter popravimo kroj, kjer je potrebno. Sele nato urežemo posamezne kose iz dražjega blaga, na primer iz drila, batista, atlasa ali pa iz damasta, oprsnik iz cenenejšega blaga pa dokončamo in ponosimo doma.

Oprsnik delamo iz pralnega tila, močnega batista, platna, atlasa ali pa iz umetne svile. Ko urežujemo posamezne dele oprsnika, moramo dodati povsod po 1 cm za šiv.

Pri oprsniku (glej sliko 1) sešijemo oba prsna dela, ki morata biti iz prožne tkanine, kakor iz trikoja, tila batista ali pa iz čipkastega blaga (glej sliko 2), in ju potem na sredi združimo in vsijemo spodnji rob prednjega dela med dvojni pas iz močne tkanine (glej sliko 3). Na tako narejeni prednji del prišijemo nato še oba zadnja dela in obšijemo robove s trakom (glej sliko 4). Oprsnik zapenjamo zadaj na gumb, in sicer s prožnim trakom, ki ima po več gumbic (glej sliko 5). Na konec

vsake naramnice prišijemo spredaj po en gumb, s katerim jo zapenjamo.

Životnik. Kakor je razvidno s slike 6, ima životnik ob straneh prožne trakove (v trgovinah jih dobite v različnih širinah), ki mu dajejo potrebno trdnost. Dobro je, če prišijemo spredaj kos močnega platna, ki ima našite trakove, v katere potem porčnemo koščene opornike (glej sliko 7).

Posamezne dele životnika prišijemo drugega na drugega tako, da nastane 1 cm širok rob. Na vse šive kakor tudi na zgornji in spodnji rob našijemo močan trak, ki se dobi nalašč za životnike (glej sliko 11). Za zapenjanje životnika lahko kupimo posebne plase z že našitimi zapenci (glej sliko 8).

Pas delamo približno na enak način kakor životnik. Na sliki 9 vidimo lice pasu. Če hočemo, da bo prednji del pasu močnejši, moramo prišiti nanj kos močnega blaga, kakor kaže slika 10. Tudi pri pasu lahko našijemo spredaj trakove, v katere potisnemo nato koščene opornike, seveda če bi nas to ne motilo in ne oviralo pri gibanju. Nazadnje prišijemo na pas še podveze, in sicer tako, kakor je to videti na sliki 12.

Nekaj povsem razumljivega za žene ki imajo okus!

Vsaka žena, ki gleda nase, skrbi pred
vsem za nego telesa. Nikoli ne bo rabila
slabega mila, ker dobro ve: samo čisto,
blago milo bo lahko dalo njeni koži brez-
hibno lepoto ter ji ohranilo mladostno sve-
žost, ki jo moški tako zelo občudujejo ...

Med temi 4 vrstami boste našli za Vas pravo

Elida Favorit
že deset let
ljubljenec raz-
vajenih žen.

Elida 7 Cvetic
luksuzno milo, ki si ga
lahko vsakdo privošči,
posebno močnega vonja.

Elida beli španski bezeg
milo snežnobelega barve
— omamljivega vonja.

Elida Lanolin
posebno blago za
občutljivo kožo.

Ime jamči za kakovost!

**ELIDA
MILA**

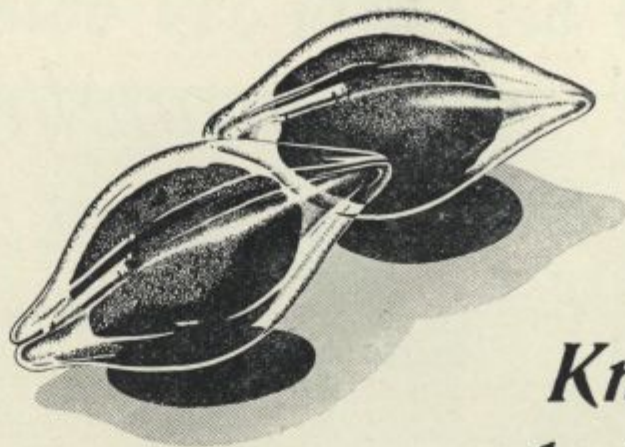
Kako odvadim otroka bahavosti in pretiravanja.

Grda lastnost nekaterih otrok je bahavost. Ta lastnost se pojavi navadno šele takrat, ko začne otrok hoditi v šolo in dorašča. Otrok čuti svojo nezmožnost in manjvrednost nasproti odraslim, in ker ne more drugače, se baha, najrajši seveda nasproti svojim tovarišem in sošolcem. Večkrat se pri tem tudi prav na debelo zlaže, posebno če ima okrog sebe naivne in lahkovorne otroke. V takem otroku se polagoma razvije tudi prekomerna ošabnost in ničemurnost. Prav tako se v tej dobi navadi otrok rad pretiravanja. Tudi temu je vzrok to, ker čuti, da se ne more kosati z odraslimi, na vsak način se pa hoče uveljaviti, zato vse pretirava. Na dolgo in široko govori o svojih junaških dejanjih, ki navadno niso nič posebnega; pretirava pomembnost dogodkov, katerim je bil priča, razklada vsem o svojih uspehih v šoli, pri igri in pri športu ter se niti sam ne zaveda, da je več ko polovica tega nastalo samo v njegovi domišljiji.

Nekaterim staršem prizadeva tak otrok veliko skrbi. Vendar pa stvar ni tako zelo nevarna; ko otrok dorase, navadno opusti to pretiravanje. Pač pa ne smemo dajati otroku poguma k temu, ampak moramo izkušati zavreti njegovo domišljijo.

Bolj nevarna je bahavost, ki se razvija polagoma v ošabnost. Ta lastnost je razvita posebno pri otrocih premožnih staršev. Otroci se čuti nekaj več od svojih siromašnejših tovarišev in se pred njimi rad baha z bogastvom, z lepimi oblekami, s sladkarijami, ki mu jih dajejo, z dragimi igračkami in z vsemi mogočimi prednostmi, ki jih ima. To je pa veliko zlo, ker tak otrok postane polagoma brezsrčen in vsakemu zoprni. Pametna mati ne oblači otroka v drage obleke, ki se močno odražajo od oblek siromašnejših tovarišev, tudi jim ne daje igrač in takih stvari, s katerimi bi se otrok mogel bahati. Pač pa ne zamudi nikoli priložnosti, da bi ne poučila otroka, da se ima za vse zahvaliti svojim staršem in dobri usodi. In zmerom izkuša vcepiti otroku prepričanje, da siromaštvo ni nečastno, da je siromašen človek dostikrat mnogo več vreden od imovitega človeka in da je duševno bogastvo dosti več vredno od vsega denarja tega sveta. Izpred vsega pa navaja pametna mati otroka k skromnosti, zakaj nikoli ne veste, kaj vse lahko doleti otroka v poznejših letih. Kdor hitro obogati, lahko tudi prav tako hitro obuboža, in tedaj bo razvajen otrok največji revež!

Prav tako ne dopustite, da bi se otrok kdaj bahal, če je njegov oče nekaj več kakor oče njegovih prijateljev. Povejte otroku, naj bo človek ponosen samo na tisto, kar je on sam, ne pa na to, kar so njegovi starši. Pa tudi nekateri otroci manj imovitih staršev bi se radi pobahali proti svojim bogatejšim tovarišem, ker

Če bi bilo

zrno

**Kneippove
sladne kave**

prozorno . . .

bi mu videli v notranjost in bi opazili jedro, prazno sladno jedro. To jedro vsebuje prav za prav tisto, vsled česar daje

Kneippova sladna kava

če je pravilno kuhana, tako izboren okus.

Pomnite! Vso to priznano dobrino vsebuje jedro.

Kneippova sladna kava

se sedaj prodaja v originalnih kartonskih zavitkih.

Pri nakupu je treba dobro paziti na sliko in na podpis župnika Kneippa.

nihče ni rad v ozadju. Taki otroci nadlegujejo mater, naj jim kupi lepšo obleko, petlje, drage rokavice, lakaste čevlje in igrače, kakršne imajo drugi. Marsikateri materi je hudo, da bi bil njen otrok zaradi siromaštva zapostavljen od svojih prijateljev, in dá rajši zadnjega kovača iz hiše, samo da izpolni otrokovo željo. To je pa popolnoma napačno, ker s tem otroka samo razvaja in pospešuje njegovo bahavost. Tak otrok se tudi pozneje, ko bo odrasel, ne bo znal prilagoditi razmeram. Zato naj mati nikdar ne odneha, in če ne pomaga dobra beseda, naj poseže po ostrejših sredstvih, da ji taka r. linica ne zraste preko glave. Če enkrat popusti, bodo otrokove zahteve vedno večje. Zato pa ne bodo takega otroka nič bolj upoštevali, pač pa se bodo pametni ljudje posmehovali materi, ki svojemu otroku vse dovoli in ga nališpa kakor princa, pri trgovcih je pa čez ušesa zadolžena.

Ne dopusti tudi, da bi se otroci bahali s svojimi umskimi sposobnostmi. Nadar-

jeni otroci se radi prevzamejo in mislijo, da lahko posežejo v vsak pogovor in da vse najbolje vedo. Svoje manj nadarjene prijatelje radi zaničujejo in jim dajo čutiti, da so nekaj več. Takega otroka ostro pokaraj, in če je posebno bahav, ga tudi osramoti. Otroci naj spozna, da tudi on vsega ne ve in da se mora še marsikaj naučiti, preden se bo mogel prištevati res k pametnim in izobraženim ljudem.

Če pa otrok samo pretirava, pa ne bo di prestroga z njim. Seveda če pri tem preveč ne laže. Otroci marsikdaj pretirava samo zato, ker njegovo opazovanje ni bilo pravilno, saj celo odrasli večkrat različno popisujejo isti dogodek, ne da bi hoteli lagati ali pretiravati. A nikar se ne delaj, kakor da otroku njegove zgodbe verjameš, sicer se bo drugič zavestno zlagal. Reci mu, da se moti, pa da naj si drugič bolje vse zapomni. Če opaziš, da otrok laže in pretirava samo zato, da bi se izkazal, ga pa lahko tudi bolj trdo primeš.

z. ž.

Dojenčkova prehrana.

Samo zdrava mati sme sama dojit otroka, zakaj samo zdrava mati lahko ustvarja zdravo mleko. V nasprotnem primeru ne bo storila otroku usluge. Če je zdrava in močna, potem naj otroka kolikor mogoče dolgo doji. Otrok, ki rase ob materinem mleku, se bolje razvija ter postane močnejši in odpornejši. Neki ameriški zdravnik pravi o prehrani dojenčka:

»Pravica otroka je materino mleko! Narava zahteva svoje neizpodbitne pravice! Ona se ne da prevariti. Kdor dela proti njej, dela v škodo nedolžnega otročka!«

Če mati ne more sama dojit otroka, potem naj ga hrani deloma s kravjim mlekom, kakor ji bo pač svetoval zdravnik.

Otrok naj dobiva izpočetka vsake tri ure hrano. Večkrat ne! Ni potrebno, da bi otroka vsakokrat hranili, kadar zajoka. Saj jok ne pomeni zmerom lakote. Časih so krive mokre plenice, lahko pa tudi zebe otroka ali pa mu je prevroče. Mogoče je tudi, da ima bolečine v trebščku, čemur so otroci zelo podvrženi. Navadno ima jok svoj vzrok in skrbna mati ga naj izkuša dognati, in dostikrat se bo prepričala, da lakota ni vzrok.

Mlada mati mora vedeti, da je preveč mleka bolj škodljivo kakor pa premalo. Vedeti mora, da je predobro rejen otrok manj odporen od slabo rejenega. Preobtežen želodec povzroča lahko motnje in škodo, ki jo bo otrok vse življenje čutil. Podrobna navodila o pravilni prehrani dojenčka dobite v naši knjigi »Postanek otroka«. Berite jo!

Snažnost.

»To se vendar samo po sebi razume!« pravijo matere. In vendar marsikatera na to stran veliko greši.

Preden mati prime dojenčka, naj si dobro umije roke. Čista, pralna obleka obvaruje otroka prahu. Oče, sestre in bratje ne smejo poljubljati dojenčka. Steklencička za mleko mora biti zmerom skrbno umita, prav tako dudica in posode, v katerih se kuha mleko. Preden položi mati otroka k prsim, si mora prsi bradavici dobro osnažiti z alkoholom.

Dojenčka je treba vsak dan okopati. To je pogoj. Za umivanje uporabljamo mehko, zmerom čisto krpo ali pa gobo in otroško milo. Nikoli pa ne smemo uporabljati ostrih ali parfimiranih mil. Po kopeli položimo otroka v mehke, pregrete rjuhe in ga dobro posušimo. Naročite si pri naši upravi knjigo: »Postanek otroka«, ki stane samo Din 30.—. Naročnice jo dobe za Din 15.—.

Sadni sokovi kot lepotilko sredstvo.

Na toaletni mizici moderne dame najdemo pogosto lepo število steklenic in mazil, toda vse to skupaj dostikrat ne pomaga. Lepoto moramo negovati tudi z notranje strani. Redno izmenjavanje človekove notranjosti, ki sestoji iz dovajanja koristnih hranil in odvajanja nepotrebne in škodljivega, je prvi pogoj za lepoto in zdravnike kože. Prirodna zdravila imajo tu najvažnejšo vlogo in morda prva med njimi so sadni sokovi. V vseh naprednih državah so to že davno uvideli in konzum sadnih sokov je v njih ogromno narasel. Tako so na primer v Nemčiji porabili še pred petimi leti dva milijona litrov neprevrelih sadnih sokov, lani pa je znašala celotna produkcija in poraba celih 20 milijonov litrov. Zdaj so že davno minili časi, ko je neko svetovno znano zdravilišče na steklenicah svoje zdravilne vode svarilo pred uživanjem surovega sadja. Sadje je dandanes postalo nenadomestljivo hranivo in zdravilo, zlasti učinkujoče v obliki sadnih sokov, ki jih proizvajajo vsako leto več in vsako leto v boljši, izpopolnjeni obliki.

Zakaj je sadje tako zdravo? Prava hranilna vrednost, izražena v kalorijah, ni sicer bog ve kako velika, zato pa so v sadju važne mineralne in hranilne soli. Čeprav se pokažejo le v manjši količini, vendar so toliko več vredne, ker se pojavljajo v mešanici in v takšnem razmerju, kakršnega ne dobimo pri nobeni živalski hrani, sočivju ali žitu. Najvažnejša pa je pri sadju njegova negativna lastnost, da ima prav malo navadne soli. Koristi neslane hrane so začeli prav ceniti šele v zadnjem času. Upoštevati moramo tudi to, da je v sadju zelo dosti vitaminov. Vitaminov je obilo v pomarančah, citronah, ribezu, rolidah in zlasti v — paradižnikih.

Nežno perilo pazljivo prati

Posneto po stari sliki

Kako previdno, kako oprezno pere mlada perica, katero kaže ta slika. Gotovo ni hotela svojega finega perila izpostaviti robatemu postopku pri pranju navadnega perila, ki je bil takrat splošno v navadi. Vendar kaj koristi tudi ta opreznost, ako sredstvo za pranje ni bilo primerno tkanini. Namesto da bi bilo blago in prizanesljivo, je bilo ostro in je razjedalo tkanino. V tem oziru imamo danes veliko boljše. Nežno perilo lahko res prizanesljivo peremo z milnimi luskami Lux, ki se že v mrzli vodi tako obilno penijo. Lux odpravi vso nesnago, ne da bi pri tem niti najmanj poškodoval vlakna ali barvo tkanine.

LUX

Še pred nekaj leti niso znali delati res okusnih in trajnih brezalkoholnih sadnih sokov. Razgrevanje je vzelo tekočemu sadju večji del njegove učinkovitosti. Zdaj pa smo prišli pri tem na bolje.

Znani nemški univerzitetni profesor von Noorden priporoča za preprečenje debeljenja uživanje svežega sadja. Najprej naj uživa vsakdo, kdor hoče slušati, pet dni po poldrugi kilogram sadja poleg druge hrane. Ko se telo sadja navadi, naj en ali dva dneva v tednu uživa samo sadje. Teh »sadnih dni« potem ne smemo opustiti. Zavedati se moramo, da poskrbe za temeljito presnavljanje vsega organizma in tako pripomorejo k ohranitvi lepote.

Kotiček tete Mine

Ljube nečakinje in nečaki!

Bumček je postal zadnje čase strašno poreden in časih ga komaj krötim. Vsak dan pride k meni v vas in vsak dan mi zada vprašanja, na katera z najboljšo voljo ne vem odgovora. In če potlej vidi, da sem v zadregi, se začne na ves glas smejati. Toda prepričana sem, da bi bili tudi vi v zadregi, ko bi vas Bumček izpraševal take stvari kakor mene — na primer včeraj in danes.

Včeraj mi je z najresnejšim obrazom zadal vprašanje: »Teta Mina, ali veš, kaj je to — spredaj tri, zadaj tri, živo ni pa naprej hiti?«

Premišljevala sem na vse pretege; vse bi še bilo, le to, da živo ni pa naprej hiti, mi ni šlo v glavo. Potem, ko se je Bumček že do dobrega nasmejal moji zadregi, mi je povedal pravilni odgovor. »To je

ljublanski tramvaj, in sicer voz št. 3!« In potem je hitro smuknil iz sobe — menda je imel le malce slabo vest...

Danes me je pa spet prišel poučit: »Čuj, ljuba teta Mina, gotovo še ne veš, kaj je to: spredaj šest in zadaj tri, naprej hiti pa živo ni! Nu, saj se ti ni treba mučiti. Kar precej ti povem, kaj je. Spredaj je ljubljanski tramvaj voz št. 6, zadaj pa priklopni voz št. 3!« In to pot je še dosti hitreje smuknil iz sobe; toda jutri se zaklenem, da bom varna pred njegovo razposajenostjo. Če mi pa še ne bo dal miru, objavim v prihodnji številki »Bumčkova veleumna vprašanja«. Nič za to, če bo malo hud — vi se boste pa gotovo smejali!

Srčno vas vse objema

VAŠA TETA MINA.

BRESKOVE PEŠKE

Kitajska narodna pravljica.

V davnih, davnih časih je živel zal deček v hiši svojega očeta. Oče je bil preprost človek, a mati je bila vila. Samo enkrat na leto jo je smel sin videti in srečala sta se vselej daleč zunaj mesteca, za riževimi polji, in sicer sedmi dan sedmega meseca, ko se je jesenski veter podil čez goljavo in ko so dečki spuščali prve zmaje pod nebo, da so bili videti kakor veliki ptici med oblaki. S hrepenenjem in ljubeznijo je čakal deček vse leto na ta dan, ki je bil zanj dan radosti in sreče.

Ko je deček odrasel v mladega moža, je mati vedela, da ne bo smela več govoriti s sinom in da ne bo smela več prihajati na zemljo. In srce ji je bilo žalostno. Ali bo prenesel to vest, če mu jo pove? Molčala je in iskala izhoda, kako bi mu mogla prihraniti bolečino slovesa in točitve za zmerom.

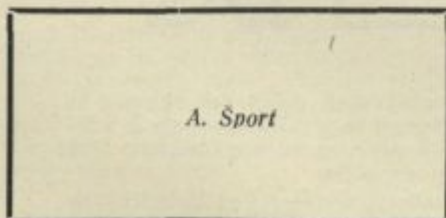
Ko sta se mati in sin torej poslednjič sešla, mu je podarila mati brušeno stekleno skodelico, ki je bila napolnjena z naj-

lepšimi breskvami. »Ko boš hodil proti domu, jih pojej!« Tako ko se je sin poslovil od matere, je začel s slastjo jesti breskve, peške pa je metal proč.

Toda ko je prišel drugo leto, sedmi dan sedmega meseca, da bi obiskal mater, je zašel in ni mogel najti poti, ki je držala k nji. Iskal je in iskal, a vse iskanje je bilo zaman. Kjer se je poprej razprostirala ravan, je stalo zdaj vse polno nizkih gričev in visokih skal.

Peške breskev, ki jih je bil zavrge, so se bile izpremenile v griče in skale. Tako je mati iz ljubezni sama zastavila pot, ko se vendar nista smela več shajati. Čeprav je mladi mož dolgo, dolgo iskal pot, ki bi vodila do matere, je vendar ni nikoli več našel in nikoli več ni videl svoje lepe matere. Hodil je nova pota in prehodil jih je z materino podobo v srcu.

Posetnica I.

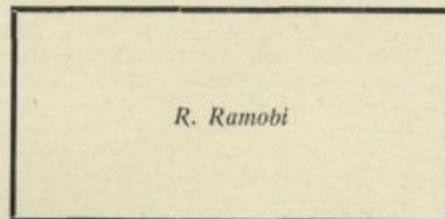
Kaj je ta gospod po poklicu?

Magični kvadrat.

1	2	3	4
2			
3			
4			

Vodoravno in navpično: 1. krščansko znamenje, 2. vodna žival, 3. reka v Jugoslaviji, 4. nagrobna posoda.

Posetnica II.

Kako se imenuje slovensko mesto, v katerem živi ta gospod?

Zrcalo pove vedno resnico!

Ono je kritik vsake žene. Pokaže ji če je lepa, podari ji zaupanje v samo sebe... In kakšen odgovor bo dalo zrcalo Vam, ako ga vprašate za njegovo kritično mnenje?

Vsaka žena je danes lahko lepa, ako se prav neguje. Elida krema Ideal, ta suha krema za podnevi, pomaga kot nobena druga. Ona napravi polt medlo in enakomerno lepo. Varuje polt, je idealna podlaga za puder. Ker vsebuje hamamelis* je postala Elida krema Ideal pravo polepševalno sredstvo!

* Po sodbi zdravniških avtoritet ima hamamelis poseben učinek na oživitvev stanic in s tem v zvezi na obnovitev kože.

ELIDA KREMA IDEAL

Vera Gogala:

Nesreča v sreči

Ugledno društvo »Žaba« je priredilo slavnost z veselico in velikim srečolovom. Peteršiljeva družina je sedela za okroglo mizo pod starim macesnom. Sin ko Dači, ponos družine, je sedel na svojem stolu in srebral vino iz očetovega kozarca. Nihče mu tega ni branil, celo smejali so se in mu veselo nazdravljali. Njegova lica pa so vedno bolj žarela, da je bil kakor zrela jagoda.

Pri mizah so ponujali srečke v vrečkah. Seveda je smel seči v vrečo le Dači. Tretji listek je imel številko, pravo številko 68. Dači je zdiral proti srečolovnemu oddelku. Svetlo je gledal vse tiste lepe reči, ki so bile zložene na polticah. Mož nad njim se je globoko sklonil čez desko do njega in mu vzel listek. Skoraj iztrgati ga je moral iz Dačijeve stisnjene pesti. Resni mož se je pristrčno zasmejal in čestital srečnemu dobitniku, kajti v kotu, v začasnem nerodnem hlevcu, je čakala številka 68 — pravo živo jagnje.

Dači je otrpnil od sreče. Potem pa je planil proti hlevčku in se zastrmel v živalco s tako občudujočimi očmi, kakor bi bila pred njim odprta prava sveta nebesa. Tlesknil je z rokami in poskočil z obema nogama hkrati in tako neznansko glasno oznanjal svoje veselje, da je potihnil hrup okrog njega, ženske pa so prestrašeno planile iz gneče proti otroku. Vse je teklo k hlevcu, zijalo jagnje

in otroka ter se prerivalo s hrenovkami in kruhom v rokah. Nekateri so mislili, da morajo pojasniti otroku, da je bela žival med deskami jagnje, drugi pa so otipavali jagnjčka, da se prepričajo, ali je res prava živa in pristna živalca. Dači je otroško zmagovalno pogledal okrog sebe. Potem pa je odvedel jagnjčka in ga krepko držal za ovrtnik iz tenke modre vrvice. Vrsta ljudi se je razmikala pred njim, kakor bi jo rezal na dvoje.

Dačijeva mama je v presenečenju izpustila vilice iz rok in zagnala takšen vrišč, ki je lahko pomenil veselje ali pa tudi strah pred neobgledno vsiljivo živalco. Oče je objemal otroka in jagnje hkrati in je vsakomur razlagal, da je dobil jagnjčka za pet dinarjev.

»Zdaj je tvoj, Dači! Tvoj, veš?«

Dači je razumel in je hotel dati jagnjetu piti iz kozarca. Zgrabil ga je za prednji nožici in ga tiščal v naročje, ga stiskal čez trebuh in se privijal k njegovemu vratu, kakor bi ga hotel iz ljubezni zadušiti. Žival je meketala in se upirala vsem dokazom Dačijeve nežnosti. Otepala je z nogami okrog sebe in izmikala glavo. Vino je steklo preko rožnatega gobčka na Dačijeve hlače.

Dači ni imel nobenega obstanka več na hrupni veselici. Preveč je vse tiščalo v njegovo jagnje. Otroci in odrasli. Vsak je hotel potipati lepi gobček. Otroci so se plazili pod mizo in pod stolom in neprestano vlekli jagnje za skodrano dlako, drugi pa so vreščali in klicali Dačija, naj jim da za nekaj časa jagnje, da ga bodo nosili v naročju.

Pot proti domu je bila težavna. Dači je hotel nositi jagnje sam, nihče ni smel pomagati, sicer je presunljivo zavpil in počenil na tla. Na stopnicah se je žival splašila in se iztrgala iz krepkega dečkovega objema. Kakor brezumna je stekla po stopnicah na cesto. Za njo je tekla vsa Peteršiljeva družina. S pomočjo drugih je bilo jagnje kmalu spet v veži. Le s težavo so preprosili Dačija, da je smel oče nositi nemirno jagnje do stanovanja v tretjem nadstropju. Dači je že v prednji sobi trmasto vztrajal na tem, da bo jagnje spalo v njegovi postelji. Mama je ugovarjala, oče je prepričeval sinčka z vsem naporom in resnostjo, da je to nemogoče, vendar je čez deset minut ležalo jagnje v Dačijevi postelji in se obupno branilo odeje in Dačijevih skrbnosti. Upehana žival se je naposled rešila iz gibčnih prstov in je poskočila na preprogo. Skrila se je pod divan in plašno gledala predse. Dači je divje zatulil in se vrgel na trebuh. Oče se je plazil po kolenih proti kotu, vsa ostala družina s kuharico vred pa je previdno obkrožila divan in splašeno jagnje pod njim. Jagnje je mirno ležalo in bojazljivo ogledovalo preteče obraze. Že se je Dači priplazil do belega telesa in segel po njem, tedaj pa je jagnje planilo naprej, prevrnilo stojalo za rože in izpodrsnilo na gladkem parketu.

»Ga že imamo!« so zakričali vsi hkrati in se gnetli okrog ležeče živalce. Jagnje se je vdalo. Negibno je čepelo na tleh in tudi postelje se ni več branilo. Dvojica krotkih oči je plašno gledala izpod ode-

je. Včasih je zameketalo in streslo glavo. Dači je žarel.

Večerja še ni bila pripravljena. Kuharica ni mogla odtrgati oči od prelepega janjčka. Dačijeva mama je imela opravka s pripravljanjem ležišča — za jagnje seveda! Oče je zmajeval z glavo in dopovedoval sinčku, da to ne gre. Dači pa je zahteval, in jagnje je moralo spati kraj njega.

Vso noč je živalca meketala in motila Peteršiljevo družino s svojo nespečnostjo. Le Dači je trdno spal v svoji otroški brezskrbnosti in novi sreči. Trikrat je vstal oče in prisluškoval v otrokovo sobo, dvakrat je prišla Dačijeva mama k jagnjetu in ga šepetaje prenašala iz kota v kot. Naposled je prišla še kuharica in je odnesla nesrečno jagnje v prednjo sobo.

Drugi dan je bilo v lepem stanovanju precej žalostno, kajti tla so bila posejana z raztreseno slamo in s pohojeno zemljo iz cvetličnih loncev. Lepi parketi so bili kakor slabo pometeno dvorišče. Prednjo sobo je morala kuharica vso osnažiti in se je glasno jezila na jagnje in njegovo malomarnost.

Dači se je zgodaj prebudil in stekel kar v srajčki v prednjo sobo. Jagnje je

čepelo v kotu, obdano od zabojev in stojala za dežnike. Mali ujetnik je boljše pogledoval otroka in žalostno meketal.

»Lačen je!« Dači je zbežal v kuhinjo in se vrnil s skorjo kruha. Silil je v živalco, jo drgnil in drezal v zobke, a jagnje je odklanjalo zajtrk. Potem je prinesel prekajena rebra. Toda niti rebra ni maralo izbirčno jagnje. Prišla je mama, in tako sta ugrabila oba, kaj prav za prav je taka majhna žival. Kuharica ji je razložila in pokazala objedeno zelenje v prevrnjenem cvetličnem loncu v kotu prednje sobe. Dači je svetlo pogledal in prijateljsko namignil živalci v kotu. Kakor hitro je bil sam, je odpeljal belega prijateljčka na balkon in mu razkazal vse cvetlične lončke z zelenjem in cvetjem vred. Sedel je na prag in zadovoljno gledal, kako je lačna žival slastno objedala rastlino za rastlino. Meketaje je pogledala včasih nazaj in žvečila dalje.

Ko je bil zajtrk opravljen, je odnesel Dači jagnje v očetovo sobo in mu okrtal skodrano dlako. Jagnje se je bočilo in otepalo, a moralo je biti počesano. Dači ni bil važen oporekanja. Po tleh in na krtači je bilo vse belo od izčupa-

ne nakodrane dlake.

Janjček je moral biti tudi obrit. Dači je našel v smetiščnem zaboju prazno škaflo od sardin. Prijel je jagnje okrog vratu in ga vneto drgnil po gobčku. Prijazno je tolažil in izpodbujal ubogo žival in jo neusmiljeno tiščal med kolena. Med vrati pa je stal oče in se prisrčno smejal izumljivosti svojega sinčka.

Ko pa je hotel Dači gobček tudi namiliti z očetovim čopičem, je jagnje v poslednjem naporu zdrknilo izmed kolen, se oprostilo dečkovih rok in zbegano zaplesalo po parketu. Zadelo je ob nastavek s kipecem in v diru vse pometlo s seboj. Oče je lovil padajoči kip, Dači pa bežeče jagnje. Žival je drvela skozi odprta vrata na hodnik in se zatekla na balkon. Obupano je gledalo jagnje nazaj v sobo. Zasledovalec je roteče iztegoval roke in kričal na vse grlo. Splašena žival se je povzpela na podstavek s cveticami in poskočila. Podstavek se je izmaknil pod težo živalce, in janjčka je požrla globina treh nadstropij.

Dači je zastrmel s široko odprtimi očmi čez balkon na dvorišče. V rokah je krčevito držal očetov namiljeni čopič.

Tako je napravil dobiček številka 68 samomor.

ESKIMKA

O življenju Eskimke smo slišali šele od Knuta Rasmusna, ki je prepoval te dežele. Eskim je večer prigor željni lovec, pozimi na divjačino, poleti na ribe. Toda brez svoje zveste tovarišice bi ne mogel biti niti lovec niti živinorejec. Žena Eskimka je močna, zaradi podnebja skrajno utrjena. Eskimke se že od malega utrjujejo. Ko porodi žena otroka, ga položi v sneg. Rasmusen pripoveduje o svojem prvem vtisku, ki ga je napravila nanj Eskimka, takole:

»Bil sem na povratku z nekega izleta proti severu, ko se mi je pridružila mlada zakonska dvojica. Žena, ime ji je bilo Merqu, je bila v drugem stanju. Bila sta na poti k očetu bodoče matere. Hodili smo čez ledenik. Imeli smo strašno vreme in naposled nas je zajel snežni vihar. Ko smo bili že do dva tisoč metrov visoko, je Merqu, ki je ves čas hodila ob saneh, zbolela. Nemogoče je bilo, da bi si napravili zavetje, zakaj vihar je sproti odnašal ves sneg, tako da je bil ledenik gol in gladek kakor parket. Brez tožba je sedla na sani in peljala sva jo proti vrtni, kjer sva vedela, da bo dovolj snega. Samo enkrat je Merqu tiho zastokala. Do vrtnine smo imeli več ko sedem kilometrov. Minilo je torej precej časa, preden smo dospeli na cilj in začeli graditi snežno kočjo. Merqu je pridno pomagala, obtesala je snežene stebre in valila sneg v kocke. In v trenutku, ko je bila kočja narejena, se je splazila vanjo in porodila dete. Nekaj ur zatem je položila otroka v kožuho-nast nahrbtnik, in spet smo vsi trije nadaljevali pot.«

Če žena porodi, mora otroka izro-

čiti svojemu očetu (ne svojemu možu), da mu da življenjski blagoslov. Ime dobi otrok po sorodniku, ki je zadnji umrl v rodbini. Mati je potem prepričana, da živi pokojnik dalje v njenem otroku. Ta vera je podlaga za vzgojo otrok pri Eskimcih. Eskimka nikoli ne udari svojega otroka in potrpežljivo prenaša razposajenosti otroka, ko dorašča, zakaj zmerom gleda v otroku duh pokojnika, čigar ime nosi. Šele pozneje, ko pride otrok do pameti, se razmerje izpremeni. Otroci kažejo globoko spoštovanje do staršev, posebno do matere. Eden izmed najnežnejših načinov pozdrava otrok, ki so bili dolgo odsotni, je, da mati razgali prsi in dovoli otroku, da poljubi »izvirek prvega življenja«.

Kot žena je Eskimka samostojna. Vse, kar je prinesla v zakon, jedilni pribor in hišno opremo, je njena last — tudi tedaj, če se zakonca ločita, kar se ne zgodi malokdaj. Nasproti možu je dobra in zvesta tovarišica, ki mu iz kož sešije vsa oblačila in obutev ter skrbi za red v hiši in poleti za hrano, kadar se mož odpravi na ribolov. Žena skrbi za prehrano družine — razen za meso, ki ga ni moči drugače dobiti kakor z lovom in ki pomeni najvažnejše hranilno sredstvo.

Grenlandka je temnopolta in temnolasa. Lase si spleta v kite. Oči ima poševne, z ozko odprtino, postavbo zalito in močno. Debele kožuho-naste obleke jo napravijo še bolj debelušasto. V prejšnjih časih so se dale dosti tetovirati, kar je pomenilo lepoticenje. Dandanes naletimo samo še malokje na tetovirane Eskimke, zakaj krščanstvo je ta običaj zatrla. Čistoto pa Eskimke še zelo pogrešajo. K običajem dežele spada, da se žena dva meseca po porodu ne sme ne umiti ne počesati. Šele ko ta doba mine, umije sebe in otroka in se spet preseli k možu, zakaj medtem je morala biti z otrokom v »hiši dojenčkov«.

Eskimski narod pozna čuden običaj: »menjavo žena«. Nam se zdi tako početje nerazumljivo. Tu ne gre za trajno zamenjavo žena, temveč za začasno. Če žena noče privoliti v zamenjavo, mož lahko doseže ločitev.

OTROŠKA MOKA NESTLE

je lahko prebavljiva in zelo okusna ter daje Vašemu otroku močne kosti, polno lice in zdrav videz.

Brošuro „Nasveti zdravnika mladim materam“ pošljemo na zahtevo, adresirano na „Nestle“, Zagreb, pošt. pred. 371, brezplačno

Mamica, Ti moraš prati z Radionom!

Jaz ne maram imeti utrujene in nasajene mamice, jaz hočem mamico, ki je dobre volje, tudi kadar pere. Zato moraš prati s Schichtovim Radionom, saj je to vendar tako preprosto: raztopi najprej Radion v mrzli vodi in ko raztopina s perilom zavre, kuhaj 15 minut. Nato izperi perilo najprej topli, potem pa še v mrzli vodi in perilo bo belo kakor sneg.

J 236

Schichtov RADION pere vse

Pri nas bi pa bil vzrok za ločitev, če bi bila žena možu nezvesta!

Poleti živi eskimska rodbina v poletni koči, ki je sezidana iz kamena in pokrita s kožami. Prava

steklena okna, ki so jih prinesli evropski lovci na tujenje v deželo, pomenijo razkošje. Pozimi si zgradijo Eskimi toplejšo kočjo iz snega. Ob obali dežele so se razvija že cela me-

sta. Vendar ne živijo tam čistokrvni Eskimi, ampak mešanci Eskimov in Evropecev. Pravih Evropecev je malo, ker smejo prestopiti deželo samo s posebnim dovoljenjem.

mo. Krape ocvremo potem na vroči masti (ki je mora biti precej) in jih od obeh strani lepo zlatorumeno opečemo. Serviramo jih še vroče s paradižnikovo omako ali pa z zeleno solato.

(Po »Wiener Küche«.)

Ječmenček z gobami.

3 dkg posušenih gob operemo v mrzli vodi, nato jih prevremo v čisti vodi, odcedimo in na debelo sesekljamo. Posebej prevremo v sveži vodi 25 dkg ječmenčka, ga odcedimo, mu prilijemo ¼ l čiste vode, dodamo gobe, soli in popra (po okusu) ter sirov nastrgan koren. Nato vse skupaj počasi kuhamo. Medtem zrežemo 10 dkg prekažene slanin na drobne kocke, jo ocvremo in na njej nekoliko oprážimo veliko, na drobno sesekljano cebulo. To zacinimo potem z noževo konico paprike, ščepcem kumine, strtim strokom česna, žlico paradižnikove mezge in nekaj sesekljane peteršilja, nakar primesamo vse skupaj ječmenčku.

(Po »Wiener Küche«.)

Nadevane kumare.

Velike kumare olupimo, izdoblamo in nadevamo z dušenim rižem, ki mu primesamo na presnem maslu oprazene gobe, ali pa s sesekljanim mesom, ki ga pripravimo tako, kakor za sesekljane zrezke. Nadevane kumare nato previdno dušimo v paradižnikovi ali pa v koprovi omaki, dokler niso mehke.

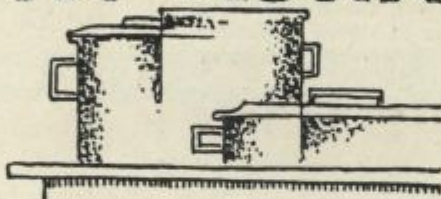
Nadevane kumare pa lahko pripravimo tudi sirove. V ta namen jih na pol prežemo, izdoblamo in mariniramo v kislu, ki je pripravljen kakor za solato. Potem nadevamo posamezne kose lahko z najrazličnejšimi nadevi, kakršen nam pač najbolj ugaja. Dober nadev je na primer različna na drobno zrezana zelenjava, kakor grah, cvetača in zelena, ki jih pripravimo kot majonezo, ali pa sir, ki ga zmešamo z drobnjakom. Tudi na rezine narezane jabolka, pokapana z limoninim sokom, so okusen nadev.

Goveja pečenka s paradižniki.

¾ kg govedine potolčemo, preslaninimo, posolimo, popoprmo in denemo na vročo mast, na kateri smo opržili 10 dkg narezane čebule. Ko pečenko potem pe-

GOSPODINJSTVO IN KUHA

JEDILNI LIST ZA TEDEN DNI.

Ponedeljek.

Opoldne: 1. Temna goveja juha s krpicami. 2. Govedina. Kuhan krompir s peteršiljem. Solata.

Zvečer: Zillertalski krapi. Paradižnikova omaka.

Torek.

Opoldne: 1. Ječmenček z gobami. 2. Telečje zarebrnice v vinski omaki (203). Krompirjevi cmoki. 3. Marelični kompot.

Zvečer: Ocvrta jajca. Stročji fižol.

Sreda.

Opoldne: 1. Goveja juha z drobtinimi cmoki. 2. Polpete. Krompirjeva solata. 3. Kuhane borovnice.

Zvečer: Nadevane kumare.

Četrtek.

Opoldne: 1. Kolerabična juha. 2. Goveja pečenka s paradižniki. Makaroni. Zvečer: Sunka z jajci. Kumarčna solata.

Petek.

Opoldne: 1. Pesna juha (42). 2. Kuhani pehtranovi štrukli. 3. Rdeče jagode. Zvečer: Koruzni močnik z mlekom.

Sobota.

Opoldne: 1. Stročji fižol v omaki. 2. Smetanov puding. Kompot. Zvečer: Pražena ledvica z rižem.

Nedelja.

Opoldne: 1. Postna zdrobova juha. 2. Nadevan piščanec (214). Pečen krom-

pir. Paradižnikova solata. 3. Marelična torta.

Zvečer: Kislo mleko.

Številke v oklepajih pomenijo številko recepta v naši kuharski knjigi »Kako naj kuham«. Za debelo tiskana jedila prinašamo recept.

Zillertalski krapi.

Iz 20 dkg mehke moke, žlice olja, ščepca soli, 1 rumenjaka in mlačne vode zamesimo srednjegosto testo kakor za zvitek in ga toliko časa gnetemo, da je popolnoma gladko, nakar naj 20 minut počiva.

Medtem pripravimo tale nadev: Košček čebule prav na drobno sesekljamo in jo zarumenimo na presnem maslu, potem pridenemo 20 dkg pretlačenega sladkega sira, 3 skuhane, vroče pretlačene krompirje, ščepec soli in popra, 1 jajce, beljak, ki nam je ostal od testa, in toliko goste kisle smetane, da dobimo voljno zmes, ki se da lepo mazati.

Zdaj razvaljamo spočito testo na prtju, ki smo ga potresli z moko, kar se da na tenko, nato ga pa še z rokami razvlečemo, da dobimo testo, ki je približno še enkrat tako debelo, kakor je sicer testo za zvitek. Potem izrežemo iz testa z obodcem, ki ima 10-12 cm v premeru, okrogle pločice. Če nimamo pripravnega obodca, lahko narežemo testo tudi kar z nožem na primerno velike kose. Na vsakega izmed teh kosov denemo nato zvrhano žlico sirovega nadeva, nakar robове oziroma vogale testa nad nadevom strnemo in s prsti močno stisne-

„Oče - poglej no sem!

Pravkar čitam tu Chlorodontov oglas, ki pravi, da je čiščenje zob zvečer važnejše kot zjutraj. Mi in naši otroci delamo ja ravno nasprotno!

Prav res je! Kdor si zob ne čisti zvečer s Chlorodontom, se izpostavlja nevarnosti, da se ostanki hrane med spanjem razkrajajo in počasi povzročajo zobno gnitje (karijes). Zato pa si dobro zapomni: „bolje 2 minuti pozneje v posteljo, kakor en večer brez Chlorodonta!“

Jugoslov. proizvod. Tube po Din 8- in Din 13-

čemo v pečici, jo večkrat zalijemo z vodo in z omako, dokler ni na pol mehka. Nato pridenemo omaki $\frac{1}{2}$ kg opranih, razpolovljenih paradižnikov ali pa 2 žlici paradižnikove mezge, $\frac{1}{2}$ dl vina ter zmes iz 2 dkg moke in 2 dkg presnega masla. Ko je meso popolnoma mehko, sok pretlačimo.

Smetanov puding.

5 rumenjakov, 7 dkg moke, 4 dl smetane in sneg iz 5 beljakov zmešamo in osolimo. To zmes stresemo potem v namazano in z drobtinami potreseno posodo za puding in jo kuhamo v sopari $\frac{3}{4}$ ure. Ko je puding kuhan, ga po vrhu polijemo s presnim maslom, na katerem smo oprazili drobtinice, in ga potresemo s parmezanom, lahko pa tudi s sesekljano sunko.

Marelična torta.

15 dkg presnega masla zmešamo s 3 rumenjaki, 15 dkg sladkorja in 10 dkg poparjenih, olupljenih in zmletih mandelnov, z nekoliko cimeta, nastrganega limonovega olupka, žlico vina in žlico rumca, da se speni. Nazadnje narahlo primešamo še trd sneg iz treh beljakov, 10 dkg moke in noževo konico pecilnega praška. Nato namažemo polovico te zmesi v obliko za torto, ki smo jo poprej dobro pomazali s presnim maslom in potresli z drobtinami, ter postavimo v ne prevročo pečico samo za toliko časa, da se naredi po vrhu kožica. Medtem olupimo in razpolovimo zrele marelice (namesto njih vzamemo lahko tudi breskve ali pa katerokoli drugo sadje) in jih dobro potresemo s sladkorjem. Te marelice zložimo potem na spodnjo polovico torte, jih pokrijemo z ostalo polovico zmesi in spečemo torto do kraja. Ko je pečena, jo polijemo z rumovim ledom in

okrasimo z mareličnimi rezinami, ki smo jih potresli s sladkorjem. Recept za rumov led je v naši kuharski knjigi »Kako naj kuham« pod števil. 441.

Jetrna pasteta.

30 dkg telečjih jeter zrežemo na kose in jih opečemo na 3 dkg masti s 1 dkg čebule. Ko so pečena, jih zmeljemo na stroj in pretlačimo z dvema trdo kuhanimi rumenjaki vred skozi sito. Posebej vmešamo $\frac{1}{4}$ kg presnega masla, kateremu pridenemo potem pretlačena jetra, pretlačeno sardelo, popra in soli.

Kadar sadje zori...

O, dnevi, polni vonja in bujnega cvetja! Listje šumi vse drugače kakor v svetlem, zelenem maju! Solnce bolj vroče pripeka, v težkem zlatu valovijo polja... Svetloba se iskri in mrli čez višave vrbe ob bregu, prodira v gozdni somrak in zaliva gospodinjski vrt, kjer zori leto svoj prvi sladki pridelek.

Rdeče, vse rdeče! Vse se leskeče in žari. Kakor rubini se svetijo ribezovi grozdi, češnje se smejejo iz širokih krošenj dreves. Temnoškrlatne maline visijo na dolgih, trnjevitih trtah, nekatere, in vendar blagoslovljene z vso dišavo polne sladkosti. Solnce žari, žari... Jagode že dehtijo v prelestni zrelosti, in s tem je dano znamenje za praznik vku-

havanja. Mnogo truda čaka gospodinja, a me korakamo s časom in si olajšamo delo, kolikor je le mogoče.

Da kar precej povemo, debelega sladkorja nam ne bo treba razbijati, navadni kristalni sladkor zaleže prav tako. Vsekakor pa nam je potrebna stiskalnica za sadje, brez katere ne moremo več prebiti, ker opravlja za nas najtežje delo.

Ribezov sok.

Jagode operemo, nato jih denemo na sito, da se do dobrega ocedijo, in jih poženemo skozi stiskalnico. Okus bo tem boljši, če pridenemo k vsakim desetim kilogramom ribeza po kilogram malin. Za sok, ki gosto teče iz stiskalnice, podstavimo globoko porcelanasto skledo. Na primeren način pričvrstimo nad aluminijev lonec vrečico za sok. Tekočino vlijemo v vrečico in jo pustimo kakih dve uri, da se precedi. Nato jo počasi segrejemo, poberemo peno, počakamo, da nekajkrat zavre, in odmaknemo lonec, kakor hitro vidimo, da je sok spet čist. Ko se je ohladil, ga nalijemo v steklenice, ki smo jih prej dobro osnažili, ter jih zamašimo z novimi zamaški, razmočenimi v vroči vodi.

Ribezova mezga.

Sadno mezgo, ki je ostala, stehamo in vsak kilogram osladimo s tri četrt kilogrami sladkorja. Nato pristavimo lonec k ognju in enakomerno mešamo, da se mezga nikjer ne prime. Kadar jame gosti teči od žlice, je narejena; še vročo jo nalijemo v čiste, suhe kozarce in zavežemo s pergamentnim papirjem.

Ribezova hladetina.

Vzemimo sok, kakor priteče iz stiskalnice, in denimo na vsak kilogram isto težo sladkorja. Lonec počasi segrevamo; zdaj pa zdaj pomešamo, peno skrbno pobiramo in počakamo do trenutka, ko bi mešanica zavrela. Zavreti pa nikakor ne sme, ker drugače ne zakrne. Ta trenutek vzamemo lonec z ognja, premešamo, pustimo, da se ohladi, in spravimo hladetino v kozarce, ki jih zavežemo s pergamentnim papirjem.

Hladetina iz kosmulj.

Popolnoma zrele kosmuljeve jagode — najboljše so rdeče — operemo in denemo v stiskalnico, ne da bi jim pobrali kronice in peclje. Priprava je ista kakor priprava ribezove hladetine.

Češnjev kompot.

Oprane češnje otrebimo pecljev in koščic. Kdor ima rad trpki okus po grenkih mandeljnih, naj stolče nekaj koščic in dene na vsak kozarec zrnce ali dve. Češnje stlačimo v legah v kozarce in pomešamo vsak liter s 400 g sladkorja. Steriliziramo jih, kakor nam pove knjižica, ki je priložena aparatom. Posebej je treba pripomniti, da nikoli ne pridenemo nič vode, ker imajo češnje same več kot dovolj soka.

Triumph najpopolnejši štedilnik

okusen, štedljiv a poceni

Izdelek Osječke Ljevalnice željeza i tvornice strojeva d. d., Osijek.

Samoprodaja za Ljubljano: Franc Golob
Za Maribor: Pinter & Lenard

Polno sonca lije v vse vrtove...

Vlažni dnevi letošnjega maja so omogočili razkošno, mogočno rast na vrtu. Za njimi prihajajo zdaj vroči poletni dnevi, v katerih bodo močne cvetice dale posebno bogate cvetove. Poleti se kaj radi mudimo v senci vrtnih utic, v hladu brajde in bršljana, ali pa bežimo v gore, v letovišča, k morju.

Marsikje zato prav v tej dobi vrt za kratek ali daljši čas izmenja vrtnarico. Tujim osebam le s težkim srcem prepustimo preko naših počitnic vodstvo vrta. Vrtu je tudi poleti treba nenehoma streči. Pojavita se zlasti dva resna in neodložljiva opravka: pletje in zalivanje. Ves plevel torej z gred in potov, da ne uduši

renine v rastlino, ampak izpuhti v brezrosni dan, puščajoč za sabo na gredi skorup in žejno rastlino. Torej: zalijmo tudi ob največji suši le poredkoma, na nekaj dni, a temeljito. Med enim in drugim zalivanjem pa okopavajmo okrog rastlin, da rahljamo zemljo in jo zračimo, zlasti pa da uničimo zemeljsko skorjavo, ker ta kakor pivnik vleče vlago iz globine in suši rastlino. Le krizantemam moramo zalivati pogostejše in mnogo, čeprav po dvakrat na dan, a le h korenini ne po listju. Po listju tudi paračiznik, ne smemo zalivati, sicer jim listi, obole od rje in odlete. Po kaj večjem dežju pa rastlinam postrežemo tudi z gnojnicco, izboljšano z dodatkom superfosfata. Zgodnja endivija julija meseca že dorase, s povezovanjem jo ubelimo. Zdaj sejemo za jesensko rabo špinačo, motovilček, repo, kodravi ohrovt, kolerabe, presajamo pa pozne karfijole, pozno zelje, podzemeljske kolerabe, peso in glavnato solato ter ponavljamo setev solate. Dišavne rastline porežemo ob cvetju, jih v senci posušimo in spravimo za zimo. Jagode

MUHE
ZASTRUPLAJO HRANO
FLIT
JIH UNIČI

FLIT izdelan po znamenitih receptih — uničuje zanesljivo.

ZAHTEVAJTE IZREČNO FLIT V PLOMBIRANIH, ORIGINALNIH ROČKAH

zalivamo. Tudi ciklame se zdaj buče; vsadi jih, da so le malo v zemlji, in ne zalivaj po gomolju, sicer se ospe cvet. Proti koncu meseca cepi prej, dobro zalivane divjake vrtnic na speče oko.

JADRANSKA PLOVITBA D. D. SUŠAK

opravlja redno paroplovno službo v vse smeri Jadranskega morja.

Dnevna večkratna paroplovna zveza z vsemi kopališči in letovišči jugoslovanske obale.

Dnevno brzoplovne proge iz Sušaka v Dalmacijo in obratno.

Cenena turistična potovanja v Dalmacijo in Grško po pavšalnih cenah (vožnja, hrana in postelja).

Prospekte in navodila daje: Direkcija na Sušaku, vse njene agencije, uradi društva Putnik in Wagons-Lits/Cook.

Zastopstvo v Ljubljani: Zveza za tujski promet v Sloveniji.

ZA PLAŽU MASNA I POLUMASNA KREMA ALBATRIN

Proizvaja: Ljekarna DERENČIN, KOPRIVNICA

zelenjadi ali cvetic in da ne preide seme! Plevel je zajedavec. Kar on porabi, ne dobi zelenjad. Zalivanje vrta, ki ima plitko ali propustno zemljo, je za časa večtedenske poletne suše edina rešitev pred uničenjem življenja na gredici. V toplen zraku stoječe in iz razgrete zemlje rastoče rastline pa žele tudi prestane, tople vode.

Napačno je tudi in zelo negospodarsko, da ob suši zalivamo redno vsak dan. In napačno je, da pri tem zmočimo zemljo samo nekaj prstov na globoko ali pa še manj. Najmanj 10 litrov zalivalne vode je treba na 1 kvadratni meter, kajti vse zgornje vode ne pride skoraj nič do korenin v globini, torej skozi ko-

presajamo proti koncu meseca, in sicer jemljemo za presad močne mladice od najrodovitnejših grmov. Nasadimo jih redko. Stare, še krepke nasade očistimo mladice, a obnovimo jih vsaj na 4 leta. Paradižniki kaj hitro rasejo. Sproti jih privezujemo in redno odščipavajmo stranske odganjke, ker so manj rodni. Posejane dvoletne cvetice presadimo v novo prst in na redkeje, kakor hitro so pokazale razen dveh prvih ključnih še dva prava lista. Ko trajnice prvič odcveto, jim precej nizko odžanjemo stebila, da se okošatijo in iznova zacveto. Sedaj je najboljši čas za razmnožitev lončnic s potaknjenci. Te potikamo v peskato zemljo, ob robu lonca, senčimo in zmerno

EAU DE COLOGNE

Soir de Paris

Ni Vas ne razvedri in ne poživi tako, kakor če se natarate z dobro kolonjsko vodo. Eau de Cologne Bourjois »Soir de Paris« ima v sebi razen klasičnih prvin najboljših kolonj, ki posebno poživljajo in zvišavajo odporno moč — tudi glavne sestavine parfuma »Soir de Paris«. Od njega ima izborni nežni vonj, ki se vsled telesne toplote tako lepo razvija. Ona deluje kakor pravi parfum, in vendar ne stane več od dobre kolonjske vode brez posebnega vonja.

1 liter	Din 300.—	1/2 litra	Din 175.—
1/4 litra	» 100.—	1/8 litra	» 58.—
1/16 litra	» 34.—	1/32 litra	» 20.—

plus takse!

BOURJOIS
PARFUMEUR-PARIS

Solnce in

NIVEA

idealno združena, naredita polt lepo rjavo. NIVEA in solnce se vzajemno izpopolnjujeta! Polt, ki je z NIVEA-CREME negovana, omogoča solncu, da lahko zdravilno deluje, hkrati pa odpira nevarnost solnčarice. Natrite se večkrat in izdatno!

NIVEA je res poceni:

NIVEA-CREME: Din 3.50, Din 6.—, Din 12.—, Din 25.—.

NIVEA-OLJE: Din 20.—, Din 35.—.

Ker ima NIVEA v sebi EUCERIT, prodre globoko v kožo. Odtod izvira tudi njeno blagovito delovanje. NIVEA se zato ne da z ničimer nadomestiti.

Zdravljenje prekomerne debelosti

Vzrok debeljenja je največkrat uživanje preobilne in nesmotno sestavljene hrane ob nezadostni zaposlitvi mišičevja. Pri moških tiči vzrok debeljenja čisto tudi še v preobilnem uživanju alkoholnih pijač, pri ženskah pa se pojavlja zlasti v prekoračenem 25. letu starosti. Sredstev proti preobilni debelosti ne manjka. Takšna so n. pr. izdatno gibanje mišičevja, sport, mehanična sredstva (masaža), elektrika, parne kopeli itd. Vendar pa vemo, da imajo te metode vsaka tudi svojo slabo stran, škodljiva pretiravanja in celo nevarnosti za zdravje. Slatinske tablete za hujšanje, ki so sestavljene iz zdravilnih mineralnih soli in neškodljivih ekstraktov zdravilnega rastlinstva, odstranjujejo brez najmanjše neprijetnosti vse pojave in znake čezmerne debelosti. Mladiško sveže se torej počutite, ako uporabljate Slatinske tablete za hujšanje, ker izgine odvišna maščoba s trebuha, s stegen, izpod brade in z vratu, izkratka povsod, kjer je doslej kazila zunanjost, pa tudi z notranjih organov. Nenormalna teža prične padati, telo postane vitko in lahko in daje v pridobljeni novi prožnosti zopet veselje do življenja. Slatinske tablete se dobe v vseh apotekah: 50 tablet Din 24.—, 100 tablet Din 39.— in 200 tablet Din 69.—.

R. S. br. 27.494, 28. XII. 1934.

Vselej se da pomagati.

»Levi čevlji me nekoliko tišči!«
»O, to bo kmalu dobro, ko se bo prilagodil nogi.«
»Desni mi je pa prevelik!«
»Se bo že skrčil, ko pridete prvič na dež.«

Izpričevalo.

Kozamurnik bo dobil službo, toda samo s pogojem, da prinese potrdilo, da ni pijanec.

Pa gre v kaznilnico k ravnatelju.

Ta se začudi:

»Kako da zahtevate to potrdilo od mene?«

»Ker vi edini lahko potrdite, da me poznate pet let in da ves ta čas nisem bil niti enkrat pijan.«

Iz otroških ust.

»Mamica, kje pa mora kača začeti, če hoče z repom pomigati?«

Preprosto in varčno.

»Ali imaš še sliko, kjer si fotografirana s svojim prejšnjim zaročencem?«

»Seveda.«

»Kaj pa novi zaročenec?«

»Tega sem prilepila čez starega.«

Tudi Vaš otrok - bo tako zadovoljen in vesel

ako ga boste hranili z »ETA« ovsenimi kosmiči, ki krepijo mišice, pospešujejo prebavo, jačijo kosti ter so odlična ljudska hrana za otroke in odrasle.

V vsaki trgovini dobite »ETA« ovsene kosmiče in navodilo za uporabo.

»ETA« družba z o. z. Kamnik.

Prav je imela.

»Micka, kje so pa jajca, ki bi jih morala prinesiti iz trgovine?«

»Kar pustila sem jih.«

»Kje? V trgovini?«

»Ne, na cesti, ker so mi padla na tla.«

BOLEZNI LEDVIC.

Ledvice leže pod jetri, ena na desni, a druga na levi strani hrbtenice. One imajo nalogo, da filtrirajo kri in da izločujejo vso nečistoto krvi ter odvišno tekočino. Ta se zbira v mehurju in se od tu odvaja skozi sečevod iz telesa. Ledvice morajo torej opravljati ogromno delo, ker človek sprejema v sebe veliko množino tekočin, pa morajo one tako vsak dan odstraniti veliko količino škodljivih snovi iz krvi. Ako ledvice obole, kar se na primer lahko dogodi vsled prehlada, se sestava krvi poslabša in ves organizem trpi od tega. Zaradi tega je Planinka-čaj odlično sredstvo, ki pospešuje delo ledvic.

Vsak dan je treba piti 1—2 krat Planinka-čaj, a ogibati se začimb in alkohola, ker ravno te prav posebno škodujejo ledvicam; varovati je treba okoličnice ledvic prehlada in dati prednost lahki hrani, posebno mleku.

Gospod, 46 let star, je imel, bržkone zaradi prekomernega uživanja alkohola, velike bolečine v ledvicah in ga je pogosto gnalo na vodo. Seč (urin) je bil moten in splošno stanje je bilo jako slabo. Vsled štiritedenskega zdravljenja s Planinka-čajem in omejitve uživanja alkohola so prenehale bolečine, voda se je zopet izčistila in tudi splošno stanje se je izdatno izboljšalo.

Reg. S. 529/36.

Kateri gospodinja ni treba dandanes varčevati?... in ona res varčuje, ako rabi le pravo Kneippovo sladno kavo. Ta nima samo najboljšega okusa, ampak je tudi zelo izdatna in potrebuje malo sladkorja.

PRAVA POLETNA PIJAČA.

Ce hoče človek laže kljubovati poletni žeji in utrujenosti, naj uživa takšno pijačo, ki ga ne bo samo za tisti hip osvežila, ampak ki mu bo hkrati tudi okrepila telesno odporno moč. Sicer se bosta iznova pojavili še večja žeja in utrujenost. Če hočemo, da si poleti ohranimo energijo in živahnost enako za delo kakor tudi za razvedrilo, pijmo samo hladno Ovomaltine. To je prav okusna pijača za otroke in odrasle, ki hkrati osveži in okrepi telo.

RAZKOŠNA UDOBNOST JE DOSEŽENA
z našimi vrtnimi in sklopnimi fotelji
in ležalnimi stoli. Fino platno v in-
dantren barvah. Vzorci zaščiteni.

MORATE JIH IMETI, ker pridobita
Vaš vrt in veranda 100%
na vrednosti!

Tovarna upognjenega
pohištva Remec & Co., Kamnik

Poslovalnica: Ljubljana, Kersnikova ulica 7,
telefon 22-66. Zahtevajte ponudbe!

Lepo vezana knjiga
bodi kras knjižnice
v Vašem domu!

Take vezave,
od preprostih
do najfinejših,
Vam oskrbi

Knjigoveznica

Jugoslovanske tiskarne

r. z. z o. z.

Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 6/II

Skrivnost elegantne žene

»Kakšna je prava skrivnost šarma in elegance, s katero so se Parižanke proslavile po vsem svetu?« Tako sem vprašala znano osebnost francoskega društva. Bili smo na čajanki nekega mondenega hotela. »Poglejte jih«, je dejal. »Kaj opazite najprej? Ne obleko ali klobuk, marveč polt, ki je tako dobro ohranjena in tako *negovana*. Vsaka žena ima celo v tej prenapolnjeni dvorani tako gladko in »mat« polt. Glejte jih zjutraj v Boisu ali popoldne na tekmah — vedno je enako.«

Zato je mat puder Tokalon danes v modi pri šik Francozinjah. Ta puder daje mehko polt, podobno rožnatim listom, kateri tudi veter, dež ali potenje ne more škodovati. Čarobno mladostno lepoto osigura za ves dan in tudi za vsak dan. Poizkusite tudi Vi puder Tokalon. Učinek, ki ga boste videli v svojem zrcalu, bo Vas začudil in navdušil.

Banovinska tkalnica bosenskih in perzijskih preprog v Sarajevu

Vam nudi svoje prvovrstne ročne izdelke tudi na dolgo-
ročno odplačilo.

Pismena naročila na naslov:

Tkalnica v Sarajevu, ulica 6. novembra, št. 11, ki daje
tudi vse ostale informacije.

Prodajalnice:

Zagreb, Gundulićeva št. 3;

Beograd, Knez Mihajlova št. 53;

Dubrovnik, Placa kralja Petra.

39:-

2961-14819

49:-

69895-9193

49:-

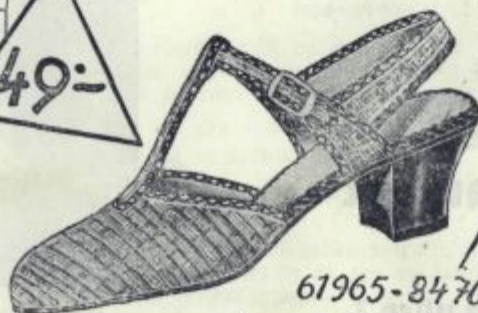
2491-14

49:-

64895-4487

49:-

61965-8470

29:-

35643-4831

59:-

69995-6182

79:-

1437-27

Rata

